

Beleidsplan Hervormde Gemeente Arnhemuiden

2025 - 2029

Grondslag en identiteit

De Hervormde Gemeente van Arnemuiden staat op gereformeerde grondslag binnen de Protestantse kerk in Nederland (PKN). Dit betekent dat zij zich gebonden weet aan de Heilige Schrift als het onfeilbare Woord van God en aan de drie oecumenische geloofsbelijdenissen, evenals de drie Formulieren van Enigheid. Vanuit deze overtuiging geeft de gemeente vorm aan haar kerkelijk leven, met een centrale plaats voor de prediking en de sacramenten. In een tijd waarin kerkelijke en maatschappelijke ontwikkelingen vragen oproepen over de koers en identiteit van de kerk, acht de kerkenraad het noodzakelijk om haar positie binnen de Protestantse Kerk in Nederland helder te verwoorden. De kerkenraad heeft met het oog op de vorming van de Protestantse Kerk in Nederland het zogenaamde Convenant van Alblasserdam ondertekend. De tekst van dit Convenant is hieronder weergegeven. De tekst van dit Convenant weerspiegelt op duidelijke wijze hoe wij als Hervormde Gemeente binnen de PKN onze plaats innemen. Daarnaast volgt er een verklaring hoe we ons verbonden weten aan de gereformeerde belijdenis.

Convenant Classis Alblasserdam

"Intussen geloven wij, hoewel het nuttig en goed is dat die regeerders der Kerk zijn, onder zich zekere ordinantie instellen en bevestigen tot onderhouding van het lichaam der Kerk, dat zij nochtans zich wel moeten wachten af te wijken van wat ons Christus, onze enige Meester, geordineerd heeft. En daarom verwerpen wij alle menselijke vonden, en alle wetten, die men zou willen invoeren, om God te dienen. En door deze de consciëntiën te binden en te dwingen, in wat manier het zou mogen zijn. Zo nemen wij dan alleen aan wat dienstig is om eendrachtigheid en enigheid te voeden en te bewaren, en alles te onderhouden in de gehoorzaamheid Gods; waartoe geëist wordt de excommunicatie of de ban, die daar geschiedt naar het Woord Gods, met hetgeen daaraan hangt" (De Nederlandse geloofsbelijdenis, artikel 32).

"De Heilige Schrift is de enige bron en norm voor het kerkelijke leven. De gemeente weet zich gebonden aan de drie oecumenische symbolen van de Kerk en de drie formulieren van enigheid. Zij zal in leer en leven alles weerstaan wat dit belijden weerspreekt."

'Onze Hervormde Gemeente staat op gereformeerde grondslag binnen de Nederlandse Hervormde Kerk. Dat houdt onder meer in dat binnen het gemeentelven een centrale plaats wordt toegekend aan een schriftuurlijke en appellerende prediking in de beide zondagse erediensten en op de christelijke gedenkdagen. Daarbij geldt de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God, gezaghebbend voor leer en leven.

In de beide sacramenten, t.w. de viering van het heilig avondmaal en de bediening van de heilige doop belijdt en ervaart de gemeente de gemeenschap met Christus en met elkaar en de verbondstrouw van God.

De gemeente belijdt het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof, zoals neergelegd in de drie algemene belijdenisgeschriften van de kerk, namelijk: de Apostolische Geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius. De gemeente wil staan in de traditie van de Reformatie en trouw zijn aan de belijdenis van het voorgeslacht. Zij acht zich dan ook

gebonden aan de drie bijzondere belijdenisgeschriften van de kerk, de drie Formulieren van Enigheid: de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. De grondslag van onze gemeente kan onder geen beding worden gewijzigd door besluiten van meerdere ambtelijke vergaderingen van de kerk of de overheid.

De kerkenraad en de gemeente hebben deze grondslag en enkele concretisering daarvan verwoord en geven daarmee aan waarop zij de synode aanspreken en waarop zij door haar aangesproken willen en mogen worden.

1. Als kerkenraad en gemeente belijden wij, met Gods hulp acht te geven op en vast te houden aan de zuivere prediking van het Evangelie, de zuivere bediening van de sacramenten, het bestraffen van de zonden, ons in alle dingen te richten naar het onfeilbaar Woord van God, waarbij wij alles wat hiermee in strijd is, verwerpen. Als kerk, geboren uit de gereformeerde tak van de Reformatie, aanvaarden wij daarom niet zonder meer de Augsburgse Confessie, noch de Catechismus van Luther. Verder verwerpen wij de Konkordie van Leuenberg en de Barmer Thesen.
2. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat de heilige doop een instelling is van Jezus Christus om ons en onze kinderen Zijn verbond te verzegelen. Daarom behoren de kleine kinderen van de gemeente als erfgenamen van het Rijk Gods gedoopt te wezen.
3. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat het heilig avondmaal een instelling is van Jezus Christus, die Hij alleen heeft ingesteld voor Zijn gelovigen die in het midden van de gemeente belijdenis des geloofs hebben afgelegd. Wij vermanen alle ongelovigen en hen die zich met ergerlijke zonden besmet weten, zich van de tafel des Heeren te onthouden, zolang zij zich niet bekeren. Met Gods hulp zullen wij tegenstaan en weren allen die de heilige sacramenten misbruiken of verachten.
4. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat tot ambtsdragers van de gemeente - zowel ouderlingen als diakenen - door wettige verkiezing geroepen en bevestigd dienen te worden mannenbroeders, belijdende leden van de kerk en vervuld met de Heilige Geest.
5. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat het huwelijk tussen één man en één vrouw een instelling van God is en als zodanig heilig gehouden dient te worden. Iedere hiervan afwijkende samenlevingsvorm is en daarom censurabel. Daarom zal de kerkenraad op Bijbelse wijze tucht oefenen over hen die deze instelling van God ontcrachten.
6. Als kerkenraad en gemeente spreken wij uit dat zodanige mannen als kandidaat tot de heilige dienst toegelaten en bevestigd dienen te worden, die, staande op de hierboven vermelde en verantwoorde grondslag, de kerk wensen te dienen met het Evangelie van Jezus Christus.

Het is ons verlangen, dat geheel de kerk waarlijk belijdende kerk is, levend overeenkomstig Gods Woord en getuigenis, zodat aan haar geestelijk karakter geen afbreuk wordt gedaan door verwereldlijking. Staande op deze grondslag wensen wij in de kerk die God in ons vaderland geplant heeft, ons Nederlandse volk te dienen met het heilig Evangelie der genade Gods'.

Verklaring 'Gebonden aan de gereformeerde belijdenis'

Als kerkenraad van de hervormde gemeente weten we ons door onze Nederlandse Hervormde Kerk gebracht op een weg die wij niet hebben begeerd en waarover wij in het geweten bezwaard zijn.

Wij erkennen dat wij delen in de schuld van onze kerk. Gedachtig aan het woord van de apostel: 'indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw' (2 Tim. 2:13) weten wij ons echter, zelf levend van Gods trouw, verschuldigd binnen de kerk trouw te zijn aan de roeping waarmee de Koning der Kerk, Jezus Christus ons geroepen heeft.

Met de kerk belijden wij dat 'Christus een eeuwig Koning is, die zonder onderdanen niet zijn kan' (art. 27 Ned. Geloofsbelijdenis) en dat Hij Zijn kerk bewaart.

Daarom beloven wij dat wij ons in gehoorzaamheid zullen onderwerpen aan het juk van Christus. Wij begeren ons te houden aan de verkondiging van Zijn Evangelie, de sacramenten te bedienen naar Zijn inzetting en de kerkelijke tucht te oefenen om elkaar te bewaren bij Zijn ontferming.

Wij beloven ons te houden aan het betrouwbaar Woord van God en alle dingen te verwerpen die daar tegen zijn, houdende Jezus Christus voor het enige Hoofd.

Als wij zo als gemeente - met vreze en beven - onze plaats innemen binnen het geheel van de verenigde kerk, verklaren wij ons gebonden te weten aan de gereformeerde belijdenis. Met Gods hulp zullen wij weerspreken en weren al wat met dit belijden in strijd is. Bij de inrichting van het leven van de gemeente zullen wij ons houden aan de instellingen die met deze belijdenis overeenstemmen.

In de gemeente zal de nodiging tot het Heilig Avondmaal en de roeping tot het ambt uitgaan naar hen die tot de openbare belijdenis des geloofs zijn gekomen. In de gemeente zal geen andere levensverbintenis worden ingezegend dan een huwelijk van man en vrouw dat wettig voor de overheid is gesloten.

Omdat wij ons schuldig weten onze gaven 'ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewillig en met vreugde aan te wenden' (antw. 55 Heidelbergse Catechismus) zullen wij de kerk en elkaar blijven oproepen om - in overeenstemming met de gereformeerde belijdenisgeschriften van de kerk - de weg van gehoorzaamheid aan God en Zijn Woord te gaan.

De kerkenraad van de hervormde gemeente te Arnemuiden,

Praeses, Ds. P.D. Teeuw

Scriba, J. Theune

Datum:

19 november 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	10
2. De gemeente	11
2.1 Missie	11
2.2 Visie	11
2.3 Gemeente.....	12
2.4 Knelpunten	12
2.5 Beleidsvoornemen	13
3. De kerkenraad	14
3.1 Samenstelling	14
3.3 Benoeming ambtsdragers	14
4. De eredienst	15
4.1 Eredienst	15
4.3.1 Liturgie.....	16
4.3.3 Prediking.....	17
4.3.4 Psalmen, gezangen en liederen	17
4.3.5 Kleding tijdens de erediensten.....	17
4.4.1 Bediening van Heilige Doop	18
4.4.2 Heilig Avondmaal	18
4.4.3 Huwelijksdiensten	19
4.4.4 Rouwdienst.....	19
4.4.5 Bevestigingsdienst.....	19
4.4.6 Belijdenisdienst	19
4.4.7 Bid- en dankdagdiensten.....	19
4.4.8 Diensten op christelijke feestdagen en overige diensten.....	19
5. Sacramenten	19
5.1 Visie	20
5.2 De Heilige Doop.....	21
5.2.1 De betekenis van de Doop	21
5.2.2 Doop en prediking	21
5.2.3 Het juiste gebruik van de doop	22
5.2.4 Doop en Herdoop.....	22
5.3 Het Heilig Avondmaal.....	23
5.3.1 De voorbereiding op het Heilig Avondmaal	23

5.3.2 De bediening van het Heilig Avondmaal	23
5.3.3 De nabetrachting op het Heilig Avondmaal	23
5.3.4 Slotwoord	24
6. Zending en evangelisatie	25
6.1 Missionaire gemeente	25
6.2 Evangelisatiecommissie	25
6.3 Beleidsvoornemens	26
7. Pastoraat	27
7.1 Bijbelse omschrijving van pastoraat	27
7.2 Taken en verantwoordelijkheid in het pastoraat	27
7.2.1 De pastoraal werker	27
7.2.2 De predikant	27
7.2.3 De wijkouderling	28
7.3 Verschillende doelgroepen in pastoraat	28
7.3.1 Bezoek nieuwe leden	28
7.3.2 Ouderenpastoraat	28
7.3.3 Jongerenpastoraat	28
7.3.4 Jonge gezinnen	28
7.3.5 Pastoraat rondom het Heilig Avondmaal	29
7.3.6 Missionair pastoraat	29
7.3.7 Crisispastoraat	29
7.4 Diaconaal pastoraat	29
7.5 Pastoraat in tijden van crisis (maatschappelijke rampen en pandemieën)	29
7.6 Pastorale nazorg	30
7.7 Pastoraat en vertrouwelijkheid	30
7.8 Pastorale toerusting van gemeenteleden	30
7.9 Pastorale zorg in de veranderende maatschappij	30
7.10 Interkerkelijk pastoraat	31
7.11 Beleidsvoornemens	31
8. Jeugdwerk	32
8.1 Inleiding	32
8.2 Bijbelse Grondslag	32
8.3 Visie voor Jeugdwerk in Arnhem	32
8.4 Doelgroepen van het Jeugdwerk	33

8.5 Jeugdoverlegorgaan	34
8.5.1 Taken en verantwoordelijkheden	34
8.5.2 Structuur en organisatie.....	35
8.6 Catechisatie	35
8.6.1 Verantwoordelijkheid van de kerkenraad	35
8.6.2 Vorm en inhoud van de catechese.....	35
8.6.3 Doelgroepen van de catechese.....	36
8.6.4 Catechesecommissie en overleg	36
8.6.5 Betrokkenheid van ouders en gemeente.....	36
8.7 Jeugdwerk in de Hervormde Gemeente van Arnemuiden	37
8.7.1 Jeugdvereniging "Jongeren Verbonden"	37
8.7.2 Jonge Lidmatenkring	37
8.7.3 Jeugdvereniging "Wees een Zegen"	37
8.7.4 Zondagschool "Samuel"	38
8.7.5 Kinderkoor "Jubilate"	38
8.7.6 Crèche "De Schaapskooi"	38
8.7.7 Kinderevangelisatiedag (KED)	38
8.8.8 Verbondenheid met Christelijke basisschool.....	39
8.8 Mentoraat	39
8.9 Jongerenpastoraat	39
8.10 Beleidsvoornemens	41
9. Diaconie.....	42
9.1 Visie	42
9.2 Diaken in de eredienst	43
9.2.1 Collecteren: Een Bijbels Offer van Dankbaarheid	43
9.2.2 Tafeldienst bij het Heilig Avondmaal: Dienen in Navolging van Christus	43
9.3 Diaconie in de gemeente	44
9.3.1 Organisatie, Begeleiding en Uitvoering van Hulpverlening	44
9.3.2 Bezoeken van Kerkradioluisteraars.....	44
9.3.3 Fruitmand voor Zieken	44
9.3.4 Hulp bij Vervoer voor Kerkbezoek	44
9.3.5 Kerstattenties: Een Teken van Gemeentezorg	45
9.4 Diaconie wereldwijd.....	45
9.4.1 Betrokkenheid bij regionale diaconale organisaties en initiatieven.....	45

9.4.2 Sponsorkinderen	45
9.4.3 Noodhulp bij rampen	46
9.5 Organisatie en financiën van de diaconie	46
9.5.1 Organisatie	46
9.5.2 Financiën	46
9.5.3 Inkomsten.....	46
9.5.4 Collecterooster	47
9.5.5 Uitgaven	47
9.5.6 Ondersteuningslijst	47
9.6 beleidsvoornemens	48
10. Kerkrentmeesters	48
10.1 Organisatie	49
10.1.1 Het College van Kerkrentmeesters	49
10.1.2 De Commissie van Advies.....	50
10.1.3 Koster en Vrijwilligersoverleg	50
10.2 Financieel beheer	50
10.2.1 Uitgaven en Investerings	51
10.2.2 Begroting en Jaarrekening	51
10.2.3 Financiële Reserve.....	51
10.3 Beheer en gebruik van kerk en kerkelijke gebouwen	51
10.3.1 Bouwtechnische Inspectie en Onderhoud	51
10.3.2 Openstelling en Gebruik door Externe Partijen	52
10.3.3 Rouw- en Trouwgelegenheden voor Andere Kerkgenootschappen.....	52
10.4 Communicatie	53
10.4.1 Kerkbode en weekbrief	53
10.4.2 Kerkradio	53
10.4.3 Beelduitzendingen	53
10.4.4 Website	54
10.4.5 Sociale Media	54
10.5 Orgelbeleid	54
10.5.2 Organisten en Begeleiding van de Gemeentezang	54
10.6 Orde, veiligheid en hulpverlening	55
10.7 Vertrouwenspersonen	56
10.8 Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).....	57

10.9 Administratie	58
10.9.1 Verzorgen van de Ledenadministratie	58
10.9.2 Verzorgen van het Personeelsbeleid en Fungeren als Werkgever	58
10.9.3 Bijhouden van de Registers van de Gemeente	58
10.9.4 Beheren van het Archief	58
10.10 Beleidsvoornemens	59
11. Kerk en Israel	59
11.1 Uitgangspunten	60
11.2 Beleidsvoornemens	61

1. Inleiding

De kerkenraad heeft tot taak het opstellen van een beleidsplan met betrekking tot het leven en werken van de gemeente. Een 'beleidsplan' beschrijft aan de ene kant waar de gemeente zich bevindt, maar wil vooral ook lijnen trekken naar de toekomst. De gemeente is echter geen vereniging of instelling die haar eigen toekomst bepaalt, maar heeft als gemeente van Christus een eigen karakter. Het bestaan van de gemeente en haar toekomst ligt immers in God, Die zijn kerk vergadert, voedt, beschermt en onderhoudt. Hij is het dan ook Zelf die de gemeente regeert door Zijn Woord en Geest

In dit beleidsplan zullen we verschillende aspecten behandelen die van belang zijn voor onze gemeente, waaronder de visie en missie, de doelen en prioriteiten voor de komende jaren. We zullen ook de taken en verantwoordelijkheden van de diverse onderdelen van het gemeentewerk beschrijven.

Als kerkenraad weten we ons bij al het werk en bij alle plannen volledig afhankelijk van Gods onmisbare zegen. Het is ons gebed dat dit beleidsplan dienstbaar mag zijn aan de instandhouding en verdere opbouw van Zijn gemeente.

2. De gemeente

2.1 Missie

Onze missie als Hervormde Gemeente van Arnemuiden in de periode 2025-2029 is om een gemeente te zijn waarin Gods Woord centraal staat en waarin de oproep tot bekering en het volgen van Jezus Christus duidelijk klinkt. Wij geloven dat de Bijbel het betrouwbare Woord van God is en dat alleen door geloof in Jezus Christus mensen gered kunnen worden.

Wij willen als gemeente oproepen tot een leven met God. Dit betekent dat wij mensen aansporen om zich tot Hem te keren, hun zonden te belijden en hun vertrouwen op Jezus Christus te stellen. Wij willen helpen om te groeien in geloof en om als christen in het dagelijks leven staande te blijven.

In afhankelijkheid van de Heere richten wij ons op vier belangrijke punten:

- **Leven vanuit de Bijbel:** Wij willen gemeenteleden helpen om de Bijbel beter te begrijpen door middel van preken, Bijbelstudies, catechisaties, jeugdwerk en gemeenteavonden. De oproep tot bekering en geloof zal daarbij steeds weer klinken (2 Timotheus 3: 16-17).
- **Groeien in geloof:** Wie tot geloof komt, mag groeien in het kennen en dienen van God. We willen elkaar helpen om te leven zoals de Bijbel ons leert. Dit doen we door samen de Bijbel te lezen, te bidden en elkaar te bemoedigen (Kolossenzen 2:6-7).
- **Omzien naar elkaar en anderen:** We willen als gemeente niet alleen zorgen voor elkaar, maar ook voor mensen buiten de kerk. Dit betekent dat we praktisch helpen waar dat nodig is en laten zien wat Gods liefde betekent in het dagelijks leven (Galaten 6:10).
- **Evangelisatie en zending:** Wij willen het Evangelie niet alleen voor onszelf houden, maar ook delen met anderen. Dit doen we door mensen in onze omgeving bekend te maken met Gods Woord en door zending en evangelisatie wereldwijd te steunen (Mattheus 28: 19-20).

Wij bidden dat de Heere onze gemeente wil gebruiken om mensen te brengen tot geloof en om samen te groeien in het volgen van Jezus Christus.

2.2 Visie

Als Hervormde Gemeente van Arnemuiden willen wij een gemeente zijn die leeft vanuit de Bijbel en de belijdenis van de kerk. Wij geloven dat ieder mens vergeving nodig heeft en dat het belangrijk is om de oproep van God serieus te nemen. Daarom klinkt in onze gemeente steeds weer de roep om ons hart aan de Heere te geven en in geloof op Jezus Christus te vertrouwen.

Wij willen ons als gemeente richten op drie belangrijke pijlers:

Gods Woord centraal: De Bijbel is het belangrijkste in ons gemeentelven. In de kerkdiensten wordt de boodschap van bekering en geloof duidelijk verkondigd, zodat niemand eraan voorbijgaat. We willen gemeenteleden helpen om deze boodschap ook in hun dagelijks leven toe te passen.

Gemeenschap met elkaar: Als gemeente zijn we geroepen om elkaar lief te hebben en te ondersteunen. We komen samen om te bidden, te zingen en elkaar te bemoedigen in het geloof. We willen dat de gemeente een plek is waar iedereen zich welkom voelt en wordt aangespoord om de Heere te dienen.

Omzien naar de wereld om ons heen: Vanuit de liefde van Christus willen wij oog hebben voor de noden van anderen. Dit betekent dat we klaarstaan voor mensen die het moeilijk hebben en dat we actief het Evangelie delen, zowel dichtbij als ver weg.

Ons verlangen is dat onze gemeente een plek is waar mensen God leren kennen, waar Zijn liefde zichtbaar wordt en waar we samen toeleven naar de dag dat Jezus terugkomt.

2.3 Gemeente

De geschiedenis van de hervormde gemeente te Arnemuiden, behorend tot de classis Delta, gaat terug tot op het jaar 1574. In dat jaar verleende Willem van Oranje aan Arnemuiden stadsrechten. En in dat jaar is de eerste protestantse predikant in de gemeente bevestigd. De eerste acta van de kerkenraad zijn van 2 januari 1575. Tussen toen en nu liggen vele jaren. In de loop der jaren zijn vele stormen over de gemeente getrokken. De gemeente is er niet ongeschonden onder vandaan gekomen. Maar tot onze verwondering mag de gemeente er nog steeds zijn. Sinds 1 mei 2004 als hervormde gemeente binnen de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Bij de vorming van de PKN heeft een aanzienlijk aantal gemeenteleden gemeend niet mee te kunnen in de nieuwe kerk. Zij zijn de hersteld hervormde gemeente gaan vormen. In het kerkgebouw aan de Markt bleven sindsdien veel zitplaatsen onbezet. Terwijl er voordien op zondagmorgen plaats te kort was. Tot onze dankbaarheid is het aantal gemeenteleden weer gaan groeien en nog steeds groeiende. In de ochtenddiensten (om 10.00 uur) is de kerk goed gevuld (met zo'n 500 kerkgangers). In de middagdiensten (om 16.30 uur) schommelt de opkomst wat meer dan 's ochtends en zijn er gewoonlijk minder kerkgangers (naar schatting gemiddeld zo'n 350). De nieuwe gemeenteleden bestaan uit nieuwe inwoners van Arnemuiden, randkerkelijke die de kerkdiensten (weer) zijn gaan bezoeken en mensen die overkomen uit andere kerkverbanden (zoals de christelijke gereformeerde kerken, gereformeerde gemeenten (in Nederland) én de plaatselijke hersteld hervormde gemeente).

2.4 Knelpunten

In de komende jaren zal de Hervormde gemeente van Arnemuiden enkele knelpunten en uitdagingen tegenkomen. We willen deze knelpunten onderzoeken en aanpakken. Hieronder worden twee belangrijke knelpunten besproken:

1. Passieve Betrokkenheid

Een belangrijk knelpunt dat we binnen onze gemeente ervaren is de passieve betrokkenheid van sommige gemeenteleden. Ondanks dat zij wellicht al lange tijd deel uitmaken van de gemeente, tonen zij weinig initiatief in het deelnemen aan gemeenteactiviteiten en betrokkenheid bij het gemeentelieven. Dit kan leiden tot een gebrek aan gemeenschap en een verminderd gevoel van verbondenheid.

Om dit knelpunt aan te pakken, moeten we investeren in het creëren van een cultuur van betrokkenheid en actieve participatie. Dit kan worden bereikt door:

- **Regelmatige communicatie:** Ervoor zorgen dat de gemeente op de hoogte is van alle geplande activiteiten, bijeenkomsten en diensten. Dit moet duidelijk gecommuniceerd worden en op verschillende manieren, zoals via de website, nieuwsbrieven en sociale media.
- **Persoonlijke uitnodigingen:** Gemeenteleden moeten aangemoedigd worden om om deel te nemen aan activiteiten en betrokken te zijn bij het gemeentelven door persoonlijke uitnodigingen te sturen.
- **Het faciliteren van groepen en kringen:** Kleine groepen en kringen kunnen samengesteld worden waarin gemeenteleden elkaar kunnen ontmoeten, groeien in hun geloof en betrokken kunnen zijn bij elkaars leven. Dit kan de betrokkenheid vergroten en een gevoel van gemeenschap bevorderen.

2. Missionair Zijn

Een ander knelpunt waar we mee te maken hebben is het missionair zijn als gemeente. Het kan uitdagend zijn om als gemeente het evangelie te delen en mensen buiten de kerk te bereiken. Dit kan te maken hebben met verschillende factoren, zoals angst voor afwijzing, onzekerheid over hoe het evangelie te delen, of een gebrek aan focus en strategie. Om hiermee om te gaan en missionair te zijn als gemeente, moeten we:

- **Betrekken en trainen:** Gemeenteleden aanmoedigen om betrokken te zijn bij evangelisatie en training, middelen en ondersteuning aanbieden. Dit kan bestaan uit evangelisatiecursussen, praktische getuigenistools en het bieden van ruimte voor vragen en discussie.
- **Gezamenlijke initiatieven:** Als gemeente gezamenlijke initiatieven aanmoedigen en (financieel) steunen om het evangelie te delen met de omgeving. Dit kan variëren van sociale acties en evenementen tot het aanbieden van laagdrempelige bijeenkomsten waar mensen kunnen komen om meer te weten te komen over het geloof.
- **Gebed:** Evangelisatie in gebed ondersteunen, zowel als individuele gemeenteleden als tijdens gezamenlijke gebedsmomenten. Door te bidden voor degenen die buiten de kerk zijn en voor de leiding van de Heilige Geest, openen we de weg voor effectieve en vruchtbare evangelisatie.

Het aanpakken van deze knelpunten vereist een gezamenlijke inspanning en betrokkenheid van de gehele gemeente. Door bewust te zijn van deze uitdagingen en actie te ondernemen, kunnen we als gemeente groeien in betrokkenheid en effectiever zijn in ons missionaire werk. Het is een proces dat tijd en inspanning vergt, maar met Gods leiding en de inzet van alle gemeenteleden kunnen we deze knelpunten overwinnen en invulling geven aan onze roeping als christelijke gemeente.

2.5 Beleidsvoornemen

- Opstellen van een gemeentelijk aanpak om onze roeping als missionaire gemeente vorm te geven.

3. De kerkenraad

3.1 Samenstelling

De kerkenraad bestaat uit één predikant, veertien ouderlingen en zes diakenen. Van de ouderlingen zijn er elf afkomstig uit het College van Ouderlingen (CvO) en drie uit het College van Kerkrentmeesters (CvK). Het CVO bestaat uit: negen wijkouderlingen, één ouderling met bijzondere opdracht (scriba) en één jeugdouderling. Het CvK bestaat uit drie ouderling-kerkrentmeesters, kerkrentmeesters en leden van de Commissie van advies. De zes diakenen vormen de diaconie (of het College van Diakenen (CVD)). Ieder jaar wordt in januari / februari door de kerkenraad een moderamen benoemd. Over het algemeen bestaat dat moderamen uit de preses, de secundus, de scriba, een lid van de diaconie en lid van de ouderling-kerkrentmeesters. De kerkenraad vergadert in de regel één keer in de maand, met uitzondering van de vakantieperiode in de zomer. Met de predikant en de pastorale ouderlingen wordt per kwartaal een consistorie-overleg gehouden. Hierin wordt met name het pastoraat in de gemeente besproken. De kerkenraad is betrokken in de Ring Walcheren en verkiest rechtstreeks de leden van de Classicale vergadering Delta (Zeeland en Zuid-Hollandse eilanden).

3.2 Taken en verantwoordelijkheden

Van de verschillende werkzaamheden die aan de kerkenraad zijn toevertrouwd (onder andere opgesomd in ordinantie 4-7-1 van de kerkorde), zijn de navolgende taken de belangrijkste. Deze zijn hieronder opgesomd:

- a. De zorg voor de bediening van het Woord en de sacramenten;
- b. De pastorale zorg van de wijkgemeente;
- c. De zorg voor de jeugd, o.a. de vorm en inhoud van de catechese;
- d. Diaconaal dienstbetoon
- e. De invulling van de vorming en de toerusting;
- f. Evangelisatie en zending;
- g. De verkiezing van de predikant en pastoraal werker.

3.3 Benoeming ambtsdragers

De wijze van verkiezing van de leden van de kerkenraad (met uitzondering van de predikant) wordt eenmaal per zes jaar via gemeentelijke stemming vastgesteld. Daarbij is in 2023 gekozen voor de volgende procedure. Bij een vacature of aan het eind van een ambtsperiode van vier jaar stelt de kerkenraad de belijdende leden van de gemeente in de gelegenheid om voor het betreffende ambt namen in te dienen, waarna door de kerkenraad, die het recht heeft nog namen aan de lijst toe te voegen, uit de ingediende namen een dubbeltal opgesteld wordt. Hierna worden de belijdende leden op een speciaal daarvoor belegde verkiezingsbijeenkomst in de gelegenheid gesteld hun stem uit te brengen. Degene die gekozen is, wordt schriftelijk op de hoogte gebracht en krijgt acht dagen bedenktijd voor het nemen van een beslissing.

4. De eredienst

4.1 Eredienst

Erediensten vinden in het bijzonder plaats op zondag, de dag waarop Christus is opgestaan uit de dood en waarop Hij aan Zijn discipelen verscheen terwijl zij aan het eind van die dag bijeen waren. Een week later herhaalde Hij dit. In lijn met de kerk de eeuwen door sinds de apostelen is voor ons de zondag de dag des Heeren (Openb. 1:10). De erediensten op zondag zijn de hoogtepunten in het gemeentelven. In de eredienst klinkt het Woord van God en werkt Christus door Zijn Heilige Geest en worden regelmatig de sacramenten van de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal bediend. In de prediking van het evangelie schenkt God Zijn heil in Christus aan verloren mensen en werkt Hij door Zijn Geest geloof en bekering. Hij vermaant, vertroost, onderhoudt en bewaart Zijn gemeente (HC vraag 54). Ook versterkt Hij het geloof door de sacramenten, die verzekeren dat het enige offer van Christus ons ten goede komt (HC vraag 65). De gemeente mag naderen tot God met haar gebeden en lofzangen. Uiteindelijk is het hoogste doel de meerdere eer en heerlijkheid van God. De allereerste taak van de gemeente is daarom het beleggen van erediensten waarin het Woord en van tijd tot tijd de sacramenten worden bediend. Iedere zondag is er tweemaal een eredienst. De diensten beginnen om 10.00 uur en om 16.30 uur. In beide diensten staat de Woordverkondiging centraal. In de avonddienst vindt bij voorkeur de prediking plaats aan de hand van een belijdenisgeschrift, zoals de Heidelbergse Catechismus. Op christelijke feestdagen staat de inhoud van de dienst in het teken van het betreffende heilsfeit:

- De geboorte van Christus: op eerste kerstdag (25 december) twee erediensten en op tweede kerstdag (26 december) is er een viering waaraan de jeugdclubs en de zondagsschool een inhoudelijke bijdrage leveren.
- De kruisdood van Christus: op Goede Vrijdag een eredienst op vrijdagavond vanaf 19.30 uur;
- De opstanding van Christus: op eerste paasdag (zondag) twee erediensten en op tweede paasdag (maandag) een eredienst 's morgens;
- De hemelvaart van Christus: een eredienst op donderdagmorgen;
- De uitstorting van de Heilige Geest: op eerste pinksterdag (zondag) twee erediensten en op tweede pinksterdag (maandag) een eredienst 's morgens.

4.2 Ambtelijke verantwoordelijkheid (tijdens de eredienst)

Bij de ambtelijke bediening ligt de nadruk bij de predikant op het profetische ambt, bij de ouderling op het Koninklijke ambt en bij de diaken op het priesterlijke ambt. De prediking is de ambtelijke bediening van het Woord van God in het midden van de gemeente. Onze herders en leraars zijn geroepen om, voor het aangezicht van God, het evangelie van Jezus Christus te verkondigen, op te roepen tot bekering en het geloof in de Heere Jezus. Ze hebben de opdracht om de gemeente te leren onderhouden alles wat Christus ons geboden heeft (Mattheüs 28:16-20). Tot de opdracht van de ouderlingen behoort het vergaderen van de gemeente en de ambtelijke tegenwoordigheid in de eredienst. De ouderlingen dragen mede verantwoordelijkheid voor de rechte bediening van het Woord en de sacramenten. Tevens zijn er ouderlingen-kerkrentmeester die als specifieke taak, naast het pastoraat, de stoffelijke belangen van de gemeente behartigen. De diakenen dragen zorg voor de dienst der barmhartigheid en doen dienst aan de tafel des Heeren.

4.3 Inrichting van de eredienst

4.3.1 Liturgie

Alvorens de dienst aanvangt komen de kerkenraad en de predikant in de kerk. De voorlezer spreekt namens de kerkenraad een welkomstwoord en hij doet zo kort mogelijk mededelingen in relatie tot overlijden, geboorte, huwelijk en procedurele aspecten rond zaken als verkiezingen van ambtsdragers en beroepen van een predikant. De kerkenraad beperkt de afkondigingen tot noodzakelijke onderwerpen. De predikant en de ouderling van dienst nemen plaats op de rij stoelen naast de kansel om daar de voorzang mee te zingen. Daarna brengt de ouderling van dienst de predikant naar de kansel om hem Gods zegen te wensen en volgt er stil gebed. Aan het einde van de dienst na de zegenbede groet de ouderling van dienst de predikant en begeleidt hem en de andere kerkenraadsleden uit de kerk. De indeling van de reguliere kerkdiensten is als volgt:

- a. Welkom en mededelingen (door de voorlezer);
- b. Voorzang;
- c. Stil Gebed;
- d. Votum en Groet (dan begint de eredienst formeel);
- e. Psalmzang ;
- f. Voorlezing van de wet of de geloofsbelijdenis;
- g. Psalmzang;
- h. Gebed;
- i. Schriftlezing; bij een leerdienst aangevuld met een gedeelte uit de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis of de Dordtse Leerregel;
- j. Inzameling van de liefdegaven door twee collecten tijdens het voorspel op de psalmzang bij k;
- k. Psalmzang;
- l. Prediking;
- m. Psalmzang;
- n. Gebed (waarin voorbede gedaan wordt; dit kan ook bij h);
- o. Psalmzang;
- p. Zegenbede (dan eindigt de eredienst formeel).

Eventueel kunnen de onderdelen in gewijzigde volgorde plaatsvinden wanneer de dienstdoende predikant hier de voorkeur voor heeft. In de regel doet de predikant alles waarin hij actief betrokken is staand en zit de gemeente (het geheel van hoorders). In bepaalde onderdelen van kerkdienst staat (een deel van) de gemeente:

- Tijdens het stil gebed (b), en de gebeden die de predikant uitspreekt namens de gemeente (h en n) staan de leden van de kerkenraad, de kerkrentmeesters, de koster en de bedienaar van beeld en geluid;
- Tijdens de zegenbede (p) staat de gemeente.

4.3.2 Bijbelvertaling en liturgische formulieren in de eredienst

Als Hervormde Gemeente hechten wij grote waarde aan een betrouwbare en begrijpelijke vertaling van Gods Woord. In lijn met deze overtuiging maken wij in al onze erediensten en gemeenteactiviteiten gebruik van de Herziene Statenvertaling (HSV). Deze vertaling is trouw aan de

grondtekst en de gereformeerde traditie, terwijl de taal goed aansluit bij het hedendaagse Nederlands. Dit draagt bij aan een helder begrip van de Bijbelse boodschap en ondersteunt de prediking en het persoonlijk geloofsleven.

Ook bij het gebruik van de liturgische formulieren, zoals die voor de doop en het Heilig Avondmaal, kiezen wij voor hertaalde versies (2004) waarin de oorspronkelijke betekenis en theologische diepgang behouden blijven. Wij streven ernaar dat de formulieren helder en toegankelijk zijn voor de gemeente, zonder afbreuk te doen aan de rijke inhoud en de Bijbelse basis ervan.

4.3.3 Prediking

Wij verlangen ernaar dat Gods Woord in de prediking wordt verklaard en toegepast. Deze prediking moet daarom vooral Bijbels zijn, maar tegelijk moet er aandacht zijn voor de concrete levensvragen van mensen in deze tijd. Bijbelse prediking is herkenbaar aan de drie stukken van ellende, verlossing en dankbaarheid. Scherp ontdekkend enerzijds en liefelijk vertroostend anderzijds, dienen op een onderscheiden en bevindelijke wijze Wet en Evangelie in prediking en pastoraat te functioneren. De rechtvaardiging is door het geloof in het volbrachte werk van Christus alleen (Rom. 3:21-26 en Rom. 5:1). Kenmerkend voor de gemeente van Christus is de heiligmaking, de toepassing in ons dagelijks leven. Zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien (Hebr. 12:14). Rechtvaardiging en heiliging zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

4.3.4 Psalmen, gezangen en liederen

Tijdens de eredienst worden er alleen Psalmen en enige gezangen uit de berijming van 1773 niet-ritmisch gezongen. De psalmen komen direct voort uit Gods Woord. Jezus heeft tijdens zijn verblijf op aarde de inhoud van deze psalmen uitgezongen tot eer van God (Zijn Vader) en heeft ze doorleefd. Ze bieden in de erediensten (en voor eigen gebruik) meer dan voldoende stof voor lofprijzing, schuldbelijdenis, (gebeds)uitingen van moeite en verdriet, van smart en rouw, van (Gods)gemis en van verootmoediging en vernedering, van bescherming en verzorging, van vreugde en blijdschap en van bemoediging en volharding. Andere gezangen of liederen kunnen ook tot eer van God zijn, maar ziet de kerkenraad niet als liederen die passend zijn in een eredienst. Deze worden, als ze de toets van de kritiek van Gods Woord kunnen doorstaan, gezongen na de zegenbede. Dit vindt plaats bij de volgende gelegenheden:

Op de zondag na Koningsdag (27 april): na de zegenbede in de morgendienst het eerste en zesde couplet van het Wilhelmus;

Op de zondag na Hervormingsdag (31 oktober); na de zegenbede in de morgendienst twee coupletten van het Lutherlied;

Wanneer Koningsdag (27 april) of Hervormingsdag (31 oktober) op zondag valt, worden de genoemde liederen op deze zondag gezongen;

Op eerste kerstdag, na de zegenbede wordt het 'Ere zij God' gezongen;

Op eerste paasdag, na de zegenbede, wordt 'U zij de glorie' gezongen;

Op eerste pinksterdag, na de zegenbede, wordt 'Heer ik hoor van rijke Zegen' gezongen.

4.3.5 Kleding tijdens de erediensten

Het bijzondere karakter van de eredienst komt ook tot uitdrukking in gepaste kleding en een verzorgd uiterlijk. Dit staat in overeenstemming met het gebod van de HEERE aan Israël, wanneer het volk voor Zijn aangezicht kwam. Het volk moest zich reinigen en zich kleden volgens de

desbetreffende voorschriften (Leviticus 14 en 15). Dit laat zien dat het verschijnen voor Gods aangezicht geen lichtvaardige zaak is. We willen elkaar hierin bemoedigen en aansporen vanuit het onderwijs van Paulus, zoals te vinden in Romeinen 14 en 1 Korinthe 10:23-32. Ook de Bijbelse aanwijzing over de hoofdbedekking van de vrouw, zoals deze in 1 Korinthe 11 is verwoord, vraagt onze aandacht. Naar de overtuiging van de kerkenraad is het naar Gods Woord dat zusters in de eredienst een hoofdbedekking dragen. We willen dit van harte onderstrepen en bevelen het ter overweging en navolging aan. In het bijzonder verwacht de kerkenraad dat dit zichtbaar wordt bij de deelname aan de sacramenten en bij het afleggen van de belijdenis van het geloof. Tegelijk is het een zaak van persoonlijke verantwoordelijkheid om hierin, voor Gods aangezicht, een weloverwogen keuze te maken. De kerkenraad wil hierin richting geven vanuit de Schrift, maar ook ruimte laten voor persoonlijke afweging en invulling. Daarbij geldt voor allen het gebod van de onderlinge liefde: om elkaar niet te veroordelen, maar elkaar te dragen en te bewaren voor aanstoot (Romeinen 14). De kerkenraad is uniform gekleed in ambtskostuum. Hiervoor zijn praktische richtlijnen opgesteld.

4.4 Bijzondere erediensten

4.4.1 Bediening van Heilige Doop

De Heilige Doop wordt zo veel als nodig is bediend en vindt gewoonlijk in een middagdienst plaats. Van de doopouders mag verwacht worden dat zij kerkelijk meelevend zijn en regelmatig de diensten bezoeken. Mocht dit niet het geval zijn, dan dient (met pastorale bewogenheid) hierover gesproken te worden. Dit is om de ouders te betrekken bij het kerkelijke leven en zo de bediening van de Heilige Doop mogelijk te maken. Doopaangifte vindt plaats door (een van) de ouders, bij de predikant of scriba; de doopouders nemen het trouwboekje mee. Voor de doopdienst wordt er een doopzitting gehouden, waar aan de hand van het doopformulier, wordt nagedacht over de betekenis van de doop.

4.4.2 Heilig Avondmaal

Het Heilig Avondmaal wordt viermaal per jaar gevierd, op de zondag voorafgaande aan de viering is er een voorbereidingsdienst, terwijl de avonddienst op de Avondmaalszondag in het teken staat van de dankzegging. Belijdende leden van de gemeente hebben toegang tot het Heilig Avondmaal, terwijl er ook gasten van buiten de gemeente, die toestemming hebben gevraagd aan de kerkenraad, deel mogen nemen. Op een avond voorafgaande aan de Avondmaalszondag wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld een uur van bezinning met elkaar te hebben van 20.00 tot 21.00 uur. We behandelen dan een gedeelte uit Gods Woord, dat betrekking heeft op het Heilig Avondmaal en/of een gedeelte uit het avondmaalsformulier. Ook degenen die (nog) niet aan het Avondmaal deelnemen zijn hierbij welkom.

4.4.2.1 Censura morum

In de week vóór elke avondmaalsviering wordt de mogelijkheid geboden om censura morum te houden. Door de gemeenteleden kunnen dan bezwaren worden voorgelegd tegen belijdenis en levenswandel van (mogelijke) avondmaalsgangers. Hierbij zal Mattheüs 18, vers 15-17 de leidraad zijn. Ook kan men zelf belemmeringen hebben om aan te gaan. Het kan verhelderend werken om deze problematiek samen te bespreken en voor te leggen aan de Heere om zodoende oprecht Avondmaal te kunnen vieren. Ook binnen de kerkenraad wordt Censura morum gehouden.

4.4.3 Huwelijksdiensten

Een aanstaand bruidspaar vraagt bij de predikant, en in een vacante periode bij de scriba, een gesprek aan voor de inzegening van hun huwelijk. De kerkenraad zal geen huwelijk tussen hen die van gelijke sekse zijn inzegenen, of het kerkgebouw van onze gemeente hiervoor ter beschikking stellen. In principe wordt de dienst geleid door de eigen predikant. Wanneer er de wens is om een andere predikant deze dienst te laten leiden, wordt dit ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd. De kerkenraad heeft altijd de bevoegdheid om een huwelijksinzegening te weigeren wanneer zij daarvoor een gegronde reden meent hebben. De liturgie van een huwelijksdienst wordt altijd besproken met de predikant die voorgaat. De kerkenraad vindt het niet passend, dat wil zeggen niet eerbiedig, dat er tijdens de dienst film- en/of foto-opnamen worden gemaakt. Bij de huwelijksdiensten zijn, naast de predikant, alle ambten vertegenwoordigd; ouderling en diaken. De ouderling van dienst overhandigt de huwelijks-Bijbel aan het bruidspaar. Indien gewenst is het mogelijk dat de predikant in het kerkgebouw van een andere gemeente de dienst leidt.

4.4.4 Rouwdienst

Rouwdiensten worden aangevraagd bij de scriba of daarvoor aangestelde ouderling-kerkrentmeester. Deze diensten kunnen in overleg in de zaal bij de kerk, of in het kerkgebouw, gehouden worden. Bij de rouwdiensten zal naast de predikant, een ouderling aanwezig zijn. Voor de families die dit wensen is het mogelijk om op de zondag na de begrafenis rouw in de kerk te brengen. Aan crematies wordt geen medewerking verleend, ook wordt hiervoor het gebouw niet beschikbaar gesteld.

4.4.5 Bevestigingsdienst

Bij bevestiging van ambtsdragers gaat de eigen predikant in de regel voor in deze dienst. In overleg kan een vervanger in deze dienst voorgaan. De bevestigingsdienst van een predikant vindt in de regel op een zondag in de morgendienst plaats, terwijl de intrede op dezelfde zondag in de middagdienst plaatsvindt.

4.4.6 Belijdenisdienst

Het is het verlangen van de gemeente om elk jaar nieuwe gemeenteleden te mogen verwelkomen die belijdenis van hun geloof in het midden van de gemeente afleggen. De belijdenisdienst wordt bij voorkeur op Palmzondag gehouden, tenzij het lopende seizoen of andere praktische redenen een ander moment wenselijk maken.

4.4.7 Bid- en dankdagdiensten

Op bid- en dankdag zijn er twee diensten. De morgendienst begint om 10.00 uur en de middagdienst begint op deze dagen om 16.30 uur.

4.4.8 Diensten op christelijke feestdagen en overige diensten

De erediensten op de christelijke feestdagen zijn in het gedeelte van 4.1 al vermeld. Alleen de dienst op tweede kerstdag (26 december) is geen eredienst als deze niet op zondag valt. Dan is er voor de gehele gemeente een kerstviering waaraan de zondagsschool een inhoudelijke bijdrage levert. Indien tweede kerstdag op zondag valt, dan is de kerstviering in de tweede dienst op eerste kerstdag. Als oudejaarsdag niet op zondag valt begint de dienst om 19.30 uur. Anders begint deze om 16.30 uur. Op nieuwjaarsdag is er 's morgens een dienst die begint om 10.00 uur, ook als deze op zondag valt.

5. Sacramenten

5.1 Visie

De Heere werkt door Zijn Woord en Geest het ware geloof in de harten van zondaren. Dit geloof wordt niet alleen gewekt door de prediking van het Evangelie, maar ook versterkt door de sacramenten van de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal, zoals Christus Zelf deze aan Zijn Kerk heeft gegeven. De sacramenten zijn heilige, zichtbare tekenen en zegelen van Gods genadeverbond, ingesteld opdat wij de beloften van het Evangelie des te beter verstaan en daaraan vasthouden (Heidelbergse Catechismus, Zondag 25, vr. 66).

De Heilige Doop is een teken en zegel van de afwassing van onze zonden in het bloed van Christus en de vernieuwing door de Heilige Geest. In de doop belooft God genadig dat Hij een God wil zijn voor ons en onze kinderen (Handelingen 2:39). De Nederlandse Geloofsbelijdenis (artikel 34) verwoordt dit als volgt: "(...) de Heere geeft wat door het sacrament beduidt wordt, te weten de gaven en onzienlijke genaden, wassende, zuiverende en reinigende onze zielen van alle vuiligheden en ongerechtigheden en onze harten vernieuwende en die vervullende met alle vertroosting, ons gevende een ware verzekerdheid Zijner Vaderlijke goedheid."

Daarom wordt de Heilige Doop bediend aan de kinderen van gelovige ouders, omdat zij, hoewel zij van nature kinderen des toorns zijn, toch in Christus geheiligd worden en als leden van Zijn gemeente behoren gedoopt te zijn (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, art. 17). Het doopwater zelf wast de zonden niet af, maar wijst heen naar de reiniging die alleen in het bloed van Christus te vinden is (Heidelbergse Catechismus, vr. 72). Ouders die hun kinderen ten doop houden, moeten belijdend lid zijn en de vragen van het doopsformulier met een oprecht hart beantwoorden. Indien doopleden een belofte afleggen aan de kerkenraad dat zij belijdenis van het geloof zullen afleggen nadat zij de belijdeniscatechisatie hebben gevolgd mogen ook de doop vragen beantwoordden.

De doop is echter niet slechts een eenmalig ritueel, maar een voortdurende oproep tot geloof en bekering. Een ieder die de doop heeft ontvangen, wordt geroepen om in gehoorzaamheid en afhankelijkheid van Christus te leven. De doop laat zien dat wij niet van onszelf zijn, maar het eigendom van Christus, die ons met Zijn bloed gekocht heeft (1 Korinthe 6:19-20). Daarom behoort de gemeente in liefde en trouw zorg te dragen voor haar gedoopte leden, hen te onderwijzen in de leer van Gods Woord en hen op te roepen tot een leven van geloof en bekering.

Het Heilig Avondmaal is ingesteld tot een gedachtenis aan het enige en volmaakte offer van Christus, dat Hij eenmaal aan het kruis volbracht heeft (Hebreeën 9:28). De gelovigen worden hierdoor vermaand en verzekerd dat zij door het geloof gemeenschap hebben aan Christus en al Zijn weldaden (Heidelbergse Catechismus, Zondag 28, vr. 75). Tot de viering van het Heilig Avondmaal worden alleen belijdende leden van de gemeente toegelaten, die zich naar de orde van Gods Woord waarachtig beproeven en zich niet bewust in zonden verharderen. In overeenstemming met de Schrift (1 Korinthe 5:11) en het Avondmaalsformulier zal daarom een ieder die in openbare en onbekeerlijke zonden leeft, geweerd worden van de Tafel des Heeren. Indien nodig zal de kerkelijke tucht, zoals door Christus bevolen (Mattheüs 18:15-18), worden toegepast om de gemeente rein en heilig te bewaren.

Daarnaast is het Heilig Avondmaal niet slechts een gedachtenismaaltijd, maar een geestelijk voedend en versterkend middel, waarin Christus Zichzelf geeft tot voedsel en drank voor onze ziel (Johannes 6:55). Het is een teken van gemeenschap, niet alleen met Christus, maar ook met elkaar als leden van Zijn lichaam (1 Korinthe 10:16-17). Daarom behoort de gemeente zich in oprechte liefde en eenheid voor te bereiden op de viering van het Avondmaal, zichzelf te beproeven en, waar nodig, verzoening te zoeken met anderen voordat men deelneemt.

De heilige sacramenten van Doop en Avondmaal vormen samen met de prediking de kern van het genademiddel waardoor God Zijn werk in de gemeente voortzet. De Heere heeft ons deze middelen gegeven tot versterking van het geloof en tot opbouw van Zijn Kerk. Het is daarom de roeping van de gemeente om deze sacramenten in ere te houden, in overeenstemming met Gods Woord en de gereformeerde belijdenis. Het is de diepe wens dat alle leden van de gemeente in ware gehoorzaamheid en liefde de Heere dienen, en in ootmoed en afhankelijkheid blijven wandelen op de weg van het heil.

5.2 De Heilige Doop

5.2.1 De betekenis van de Doop

De doop is een kostbaar teken van Gods verbond met ons en onze kinderen. Het water van de doop wijst op zowel onze onreinheid als op de reiniging die er door Christus' bloed is. Het verbond dat God met Abraham en zijn nageslacht sloot, loopt onder het Nieuwe Verbond door naar de christelijke gemeente van vandaag. Vier Bijbelse principes onderstrepen dit:

- Het verbond van God met Abraham en zijn nageslacht geldt nog steeds in de christelijke gemeente.
- Bij dat verbond hoorden ook de kinderen, en er is geen Bijbelse reden om aan te nemen dat dit veranderd is.
- Kinderen ontvingen in het Oude Testament het teken van het verbond (de besnijdenis), en mogen in het Nieuwe Testament eveneens het verbondsteken ontvangen (de doop).
- De Heilige Doop onderstreept Gods beloften aan kinderen, net zoals de besnijdenis dat deed in het Oude Verbond.

Op grond hiervan geloven wij dat kinderen "evengoed als de volwassenen tot het verbond van God en tot Zijn gemeente [behoren]" en dat aan hen, niet minder dan aan de volwassenen "de verlossing van de zonden door het bloed van Christus en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, beloofd [wordt]" (Heidelbergse Catechismus, vr. 74).

5.2.2 Doop en prediking

In de prediking worden zowel de beloften als de eisen van Gods verbond verkondigd.

- God de Vader betuigt en verzegelt dat Hij met ons een eeuwig verbond van genade opricht, waarin Hij ons als Zijn kinderen aanneemt en als een Vader voor ons zorgt.
- God de Zoon verzegelt dat Hij ons wast in Zijn bloed en ons inlijft in de gemeenschap met Zijn dood en opstanding.
- De Heilige Geest verzekert ons dat Hij in ons wonen wil en ons tot leden van Christus heiligt.

Dit verbond brengt ook een roeping met zich mee: de verplichting tot geloof, bekering en nieuwe gehoorzaamheid, die vrucht is van het werk van Gods genade in ons leven.

5.2.3 Het juiste gebruik van de doop

De doop is geen garantie voor zaligheid, maar roept op tot geloof en bekering. Wie het uiterlijke teken van de doop verwart met de geestelijke werkelijkheid, overschat de doop. Wie de belofte van God in de doop verwaarloost, maakt zich echter schuldig aan een ernstige onderschatting ervan. De doop dient ons niet tot voordeel, maar tot verzwaring van ons oordeel als we Gods verbond niet in geloof omhelzen. Daarom moet de gemeente worden aangespoord tot een juist gebruik van de doop:

- **Als een oproep tot geloof en bekering**, om dagelijks te leven in afhankelijkheid van Christus.
- **Als een verzekering van Gods trouw**, waarin Hij ons belooft en verzegelt dat Hij onze zonden afwast en ons leven vernieuwt.
- **Als een bevestiging van onze roeping**, om als discipelen van Christus een heilig en toegewijd leven te leiden.

5.2.4 Doop en Herdoop

Binnen gemeenten die geworteld zijn in de gereformeerde traditie roept de kinderdoop soms vragen op. Invloeden vanuit evangelische kringen leiden ertoe dat sommigen de kinderdoop verwerpen en pleiten voor de geloofsdoop: de doop op grond van een persoonlijke geloofsbelijdenis. Dit kan resulteren in herdoop, wat een ernstige zaak is. De Heilige Doop, eens ontvangen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, is eenmalig en onherhaalbaar. Dit is gegrond in de Schrift en de belijdenis:

- Christus is eenmaal voor de zonden gestorven en opgestaan (Romeinen 6:3-4), en zo is ook de doop een eenmalige handeling.
- De doop is het teken van de inlijving in het lichaam van Christus (1 Korinthe 12:13). Wie eenmaal is ingelijfd, hoeft dit niet te herhalen.
- De doop onderstreept niet in de eerste plaats het geloof van de gedoopte, maar de belofte van een getrouwe God.
- In de praktijk van herdoop zien we vaak een sterke invloed van individualisme en een subjectieve geloofsbeleving, wat kenmerkend is voor deze tijd.

Het is te betreuren dat de doop, een teken van eenheid in Christus, voor sommigen een bron van verdeeldheid is geworden. Hoewel er geestelijke herkenning kan zijn met hen die een andere visie op de doop hebben, is de kerkenraad geroepen om te waken over de identiteit van de gemeente. Het is ons diepste verlangen de gemeente te bewaren bij de leer en praktijk van de kerk der Reformatie, omdat deze schatten bevat die vandaag nog even rijk en krachtig zijn als toen.

De doop van onze kinderen getuigt van Gods neerbuigende goedheid: Hij is de Eerste in ons leven en verzegelt Zijn beloften aan zondaren. Dit is voor ons onopgeefbaar. Juist voor hen die in zichzelf geen grond vinden, is de belofte van de doop een grote troost. Deze belofte spoort ons aan om steeds weer 'in onze doop te kruipen' (Luther) en te rusten in Gods onfeilbare belofte: "Ik zal u tot een God zijn, en gij zult Mij tot een volk zijn" (Jeremia 31:33).

5.3 Het Heilig Avondmaal

Het Heilig Avondmaal is een door onze Heere Jezus Christus zelf ingesteld sacrament, waarin de gelovigen worden geroepen tot een levende gemeenschap met Hem en met elkaar. In de Hervormde Gemeente van Arnemuiden wordt dit sacrament met diepe eerbied en heilig ontzag gevierd, in overeenstemming met de gereformeerde belijdenis en de Bijbelse richtlijnen. Het Heilig Avondmaal is niet slechts een herinnering aan het lijden en sterven van Christus, maar een geestelijke maaltijd waarin Christus zichzelf door de Heilige Geest aan de harten van de gelovigen verbindt. Zoals geschreven staat in 1 Korinthe 10:16 : *“De drinkbeker der dankzegging, die wij met dankzegging zegenen, is die niet de gemeenschap met het bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap met het lichaam van Christus?”*

5.3.1 De voorbereiding op het Heilig Avondmaal

De viering van het Heilig Avondmaal vraagt om een grondige voorbereiding van de gemeente. Om die reden wordt op de zondag voorafgaand aan de bediening een voorbereidingsprediking gehouden, waarin de gemeente wordt opgeroepen tot zelfonderzoek, bekering en geloofsvernieuwing. De apostel Paulus schrijft: *“Laat daarom ieder mens zichzelf beproeven, en laat hij zo eten van het brood en drinken uit de drinkbeker” (1 Korinthe 11:28,).*

5.3.2 De bediening van het Heilig Avondmaal

De bediening van het Heilig Avondmaal vindt plaats in eerbiedige orde. De predikant leidt de viering, terwijl twee diakenen hem bijstaan bij de praktische uitvoering en twee ouderlingen als tafelwacht toezicht houden op de heilige bediening. Dit toezicht is in lijn met de Bijbelse opdracht dat alles in de gemeente *“eerbaar en ordelijk”* moet geschieden (1 Korinthe 14:40). De tafel des Heeren is niet open voor allen, maar is voorbehouden aan hen die openbare belijdenis van het geloof hebben afgelegd en wandelen naar Gods Woord. Daarom wordt van gasten die van elders komen en willen deelnemen, verwacht dat zij vooraf toestemming vragen aan de kerkenraad, zodat de zuiverheid van de bediening wordt gewaarborgd.

Deelnemers worden opgeroepen om zich in gepaste, nette kleding voor de Heere te stellen. Van de vrouwen wordt verwacht dat zij hun hoofd bedekken tijdens de viering, in overeenstemming met de Bijbelse richtlijn: *“Maar iedere vrouw die bidt of profeteert met ongedekt hoofd, onteert haar eigen hoofd” (1 Korinthe 11:5).* Dit is niet slechts een uiterlijk symbool, maar een teken van onderwerping aan Gods orde.

De gemeente belijdt dat het Avondmaal een sacrament van bevestiging en versterking van het geloof is en niet een middel tot wedergeboorte. Kinderen en doopleden worden daarom niet toegelaten tot de viering, omdat de Schrift leert dat het Heilig Avondmaal een sacrament is voor hen die bewust Christus' verzoenend werk aannemen. In lijn met de gereformeerde visie zal de gemeente daarom geen stappen zetten om kinderavondmaal of open tafelviering mogelijk te maken.

5.3.3 De nabetrachting op het Heilig Avondmaal

De viering van het Heilig Avondmaal eindigt niet bij de maaltijd zelf, maar vraagt om een leven in dankbaarheid en heiliging. Om die reden wordt in de middagdienst een nabetrachtingsdienst gehouden, waarin de gemeente wordt aangespoord om in het geloof versterkt te worden en de vrucht van het Avondmaal zichtbaar te laten zijn in het dagelijks leven.

De nabetrachting is een wezenlijk onderdeel van de bediening, waarin de prediking oproept tot een heilige wandel en dankbaarheid tegenover God. In deze dienst wordt de gemeenschap met Christus opnieuw onderstreept. Het Heilig Avondmaal is geen losstaand ritueel, maar een diep geestelijke ervaring die de gelovige oproept tot een nauwer leven met Christus. De gemeente wordt dan ook opgeroepen om na de viering in een heilige wandel te blijven, opdat het Avondmaal niet een veroordeling wordt, maar een zegen.

5.3.4 Slotwoord

De Hervormde Gemeente van Arnhem ziet het Heilig Avondmaal als een onmisbaar onderdeel van het geloofsleven, dat slechts in diepe eerbied en volgens de richtlijnen van Gods Woord bediend mag worden. Daarom belijdt de gemeente dat de zuivere bediening van het sacrament, samen met de zuivere prediking en de kerkelijke tucht, kenmerken zijn van de ware kerk (Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 29). Door in getrouwheid aan Gods Woord en de gereformeerde belijdenis te blijven, beoogt de gemeente het Avondmaal te bewaren als een heilig sacrament, tot versterking van het geloof en tot eer van Gods grote Naam. *“Doe dat tot Mijn gedachtenis”* (Lukas 22:19).

6. Zending en evangelisatie

6.1 Missionaire gemeente

Missionair komt van missio: het Latijnse woord voor zending. Een missionaire gemeente is dus een gemeente die zich geroepen weet tot zending veraf en dichtbij. We weten ons geroepen omdat we zelf die roepstem van de Meester gehoord hebben. Omdat ons de Liefde van de Vader is verkondigd moeten ook anderen daarvan verteld worden. Dat betekent concreet dat we ons als gemeente, maar ook ieder gemeentelid afzonderlijk, dienend dienen op te stellen om het evangelie te leven (Matth 5:13, 5:16; Mark 1:17) en verkondigen (Ps 67:3; Matth 28:19; Luk 5:5, 24:47; Petr 2:9). De basis voor deze roeping ligt in de opdracht en belofte die Jezus doet in Handelingen 1:8 *“U zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde”*. Hier zit een wederkerigheid in. We kunnen en moeten leren van de onze broeders en zusters ver weg en dichtbij. Allermeeest is er gebed nodig voor hen. Van hun volharding en toewijding valt veel te leren juist nu onze samenleving meer en meer gesecculariseerd is waarbij christenen in de marge komen. Dan dienen we niet alleen oog te hebben voor zending bij de buurman maar ook die ver weg (Jes 2:3),

Met de opdracht te getuigen van de Naam van Christus voelen we ons echter vaak verlegen. Terwijl Christus zelf daar een rijke belofte aan verbindt. (Matt 28:20) Maar we mogen in afhankelijkheid van Gods genade (Ef 4:17-24, 5:1) op ontspannen manier getuigen en mensen die nu nog buiten God leven de weg naar Jezus wijzen - of dat nu tijdens een door de gemeente georganiseerde activiteit is, op het werk, in de winkel of op school.

Als we ons die roeping ter harte nemen, beseffen we dat het niet alleen een kleine selecte groep gemeenteleden is die dit werk zal oppakken, maar dat heel de gemeente in beeld komt om te getuigen. Ieder met de zijn of haar geschonken gaven en talenten. Luisteren naar God én naar de mensen om ons heen, om zo de brug te slaan; een missionaire gemeente beweegt zich voortdurend tussen de binnenkamer en het getuigen in de samenleving. De samenwerking tussen predikant, kerkenraad en evangelisatiecommissie is van cruciaal belang.

6.2 Evangelisatiecommissie

Binnen de hervormde gemeente was er altijd een zendingscommissie en een evangelisatiecommissie. Deze is samengevoegd tot de evangelisatiecommissie. De commissie bestaat uit een aantal gemeenteleden en minimaal één kerkenraadslid. De commissie is een orgaan van bijstand van de kerkenraad.

De hoofddoelstelling van de commissie is mensen die niet of minder bekend zijn met de Bijbelse boodschap (opnieuw) kennis te laten maken met de inhoud van het evangelie van Jezus Christus.

De opdracht om getuige van Jezus Christus te zijn is in de eerste plaats gegeven aan de gehele gemeente voor elke dag. We zullen er daarom als gemeente op gericht zijn om het missionaire aspect te integreren in alle terreinen van gemeente zijn. Evangeliseren is dus geen zaak van een bepaalde commissie of wat enthousiastelingen in de gemeente alleen, maar van alle gemeenteleden in alle

geledingen van het leven. De gemeente daarvan bewust maken en daarin bijstaan is een belangrijk uitgangspunt van het evangelisatiewerk zelf. Om het missionair zijn van de gemeente en het geloofsgesprek naar buiten toe te bevorderen en inhoud te geven. Zowel het missionaire deel op het dorp als wereldwijd. Dat doet zij op de volgende manier:

- het bezoeken van een deel van die gemeenteleden, bij wie de band met Gods Woord zeer dun lijkt te zijn en van betrokkenheid bij het plaatselijk gemeente-zijn (vrijwel) geen blijk geven. De eerste verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de ouderlingen, die het ambtelijke opzicht en de geestelijke leiding dragen. Tegelijk kan de evangelisatiecommissie hierin een waardevolle aanvulling zijn. Vanuit een meer persoonlijke en laagdrempelige benadering kan de commissie contacten leggen, uitnodigen en mensen helpen opnieuw in aanraking te komen met het Evangelie. Belangrijk is dat dit altijd gebeurt in goede afstemming met de kerkenraad, zodat de commissie zich vooral richt op het opbouwen van relaties en het aanreiken van middelen, terwijl de ouderlingen de pastorale zorg en geestelijke leiding blijven dragen. Zo vullen beide taken elkaar aan en kan er samen gewerkt worden aan het herstel van de band met het Woord en de gemeente;
- 2x per jaar een gemeenteavond beleggen rondom het thema zending/evangelisatie waarbij de focus ligt op toerusting van de gemeenteleden;
- contact onderhouden met de zendingswerkers die we als gemeente ondersteunen;
- het verkopen van GZB dagboekjes;
- participeren in de interkerkelijke evangelisatie commissie;
- aanwezig zijn op de Winterfair en Visserijdag d.m.v. openstelling kerkgebouw en mensen aan te spreken die de kerk bezoeken;

6.3 Beleidsvoornemens

- Onderzoeken hoe de gemeenteleden meer meegenomen kan worden in het missionair zijn en hoe de gemeente hierin toegerust kan worden
- Onderzoeken hoe hoog de drempel is om naar de kerk te komen waarbij stil gestaan wordt bij de volgende vragen: Voelen mensen zich welkom ? Hebben we voldoende zicht op mensen die dreigen de kerk te verlaten?

7. Pastoraat

7.1 Bijbelse omschrijving van pastoraat

Pastoraat is de herderlijke zorg in en door de christelijke gemeente. Het verwijst naar het ambtelijke omzien naar leden van de gemeente, waarbij de nadruk ligt op zorg, ondersteuning en begeleiding van mensen in hun geestelijk en dagelijks leven. Deze zorg strekt zich echter verder uit dan alleen de ambtelijke verantwoordelijkheid. Binnen de gemeente wordt ook verwacht dat gemeenteleden onderling naar elkaar omzien, zodat de zorg en verbondenheid niet alleen vanuit de kerkenraad komt, maar door de hele gemeente gedragen wordt. Dit sluit aan bij de Bijbelse opdracht om elkaar lief te hebben, zoals Jezus ons heeft liefgehad (Johannes 13:34).

Bovendien is het pastoraat niet beperkt tot de leden van de gemeente. De kerk is juist geroepen om oog, oor en hart te hebben voor de wereld buiten de kerk. Het pastoraat strekt zich daarom ook uit naar mensen buiten de gemeente, met een missionaire blik die de liefde van Christus deelt met de wereld. Het onderscheidende van christelijk pastoraat is dat het niet alleen gericht is op het welzijn van het lichaam en de geest, maar ook op het eeuwig heil van de mens. In dit opzicht biedt pastoraat zowel begeleiding voor het tijdelijke leven als voor het eeuwige leven dat blijft. De grondslag voor pastoraat ligt in het beeld van Christus als de Goede Herder (Johannes 10:11), die Zijn leven gaf voor de schapen. Pastoraat kan alleen vruchtbaar zijn wanneer het geworteld is in de liefdevolle zorg van Christus voor Zijn mensen, wat het unieke karakter van christelijk pastoraat onderstreept.

7.2 Taken en verantwoordelijkheid in het pastoraat

Pastoraat binnen de gemeente wordt zorgvuldig georganiseerd op de persoonlijke omstandigheden van de gemeenteleden, geestelijk en materieel. Het pastoraal werkplan vormt een belangrijke leidraad in dit proces. Hierin worden concrete afspraken gemaakt over de vormen van pastoraat, de verdeling van verantwoordelijkheden, en de frequentie van bezoeken. Dit werkplan wordt jaarlijks door de kerkenraad geëvalueerd en waar nodig bijgesteld om de effectiviteit van het pastoraat te waarborgen.

7.2.1 De pastoraal werker

Gezien de omvang van de gemeente en de veelzijdige behoeften van de leden, wordt de predikant en de ouderlingen bijgestaan door een pastoraal werker. Deze werker neemt een deel van de pastorale taken op zich en zorgt ervoor dat er voldoende aandacht en zorg kan worden gegeven aan de gemeenteleden. De pastoraal werker kan, afhankelijk van de behoeften van de gemeente, niet alleen pastorale taken vervullen maar ook betrokken zijn bij catechese, vorming en toerusting, en andere geestelijke ondersteuning. Het is essentieel dat de pastoraal werker nauw samenwerkt met de kerkenraad om zo de continuïteit en eenheid van het pastoraat te bevorderen.

7.2.2 De predikant

De predikant heeft een breed takenpakket, waarbij het pastoraat een belangrijk onderdeel vormt. Hoewel de predikant betrokken is bij de algehele pastorale zorg, ligt de nadruk op crisispastoraat. Dit omvat begeleiding en ondersteuning bij stervensbegeleiding, rouw, ernstige ziekte en andere noodsituaties. De predikant vervult deze rol vanuit de overtuiging dat de boodschap van het

evangelie hoop biedt in de donkerste momenten van het leven. Het crisispastoraat vraagt om een diepe pastorale betrokkenheid en vaak ook een snelle reactie op acute situaties.

7.2.3 De wijkouderling

Elke wijkouderling draagt de verantwoordelijkheid voor het pastoraat in zijn eigen wijk. Dit houdt in dat de wijkouderling regelmatig huisbezoeken aflegt, waarbij hij streeft naar minimaal één bezoek per twee jaar bij elk gemeentelid in zijn wijk. Het huisbezoek legt de ouderling samen af met een mede-ambtsbroeder of bezoekbroeder. Deze bezoeken zijn bedoeld om betrokken te blijven bij het wel en wee van de leden en te luisteren naar hun zorgen en vragen. Naast reguliere bezoeken, zal de wijkouderling extra aandacht schenken aan situaties van ziekte, geboorte, en persoonlijke moeilijkheden. De wijkouderling werkt nauw samen met de predikant en pastoraal werker om de pastorale zorg zo effectief en persoonlijk mogelijk te maken.

7.3 Verschillende doelgroepen in pastoraat

7.3.1 Bezoek nieuwe leden

Nieuwe leden van de gemeente ontvangen bezoek van de wijkouderling, die hen welkom heet en namens de gemeente een kerkblad overhandigt. Bij leden die uit een ander kerkverband komen, zal de wijkouderling tijdens het bezoek ook de derde belijdenisvraag stellen, wat hen verbindt met het geloof en de belijdenis van de kerk.

7.3.2 Ouderenpastoraat

Voor ouderen binnen de gemeente is er bijzondere aandacht. Gemeentelieden die 75 jaar of ouder zijn, worden kort voor hun verjaardag in de weekbrief vermeld. Kort na hun verjaardag ontvangen zij bezoek van de predikant. Naast deze jaarlijkse bezoeken, worden ouderen regelmatig bezocht door de predikant of de wijkouderling. De gemeente erkent het belang van ouderenzorg en streeft naar een voortdurende pastorale betrokkenheid, zodat oudere gemeentelieden zich gezien en gewaardeerd voelen, ook in hun laatste levensfase.

7.3.3 Jongerenpastoraat

Jongeren vormen een belangrijke doelgroep binnen het pastoraat, gezien hun kwetsbare positie in een wereld die steeds verder verwijderd raakt van het christelijk geloof. De jeugdouderling en de jeugddiaken hebben de specifieke taak om pastorale zorg te bieden aan de jongeren binnen de gemeente. Ze onderhouden contact met de jongeren en werken nauw samen met de predikant, wijkouderling, en pastoraal werker. Daarnaast zijn ze betrokken bij het jeugdwerk van de gemeente en bieden ze begeleiding waar nodig. Het is essentieel dat jongeren zich gehoord en gesteund voelen in hun geloofsleven en persoonlijke ontwikkeling. In hoofdstuk 8.9 wordt hier dieper op ingegaan.

7.3.4 Jonge gezinnen

Jonge gezinnen zijn de toekomst van de kerk en verdienen daarom bijzondere aandacht. In een tijd waarin kerkverlating steeds meer voorkomt, is het van groot belang dat de kerk zich inzet om jonge gezinnen aan zich te binden. Dit vraagt om meeleven en inleven in de uitdagingen die jonge gezinnen ervaren, zoals de druk van werk, opvoeding en maatschappij. Door middel van pastorale zorg wil de gemeente een bron van steun zijn voor deze gezinnen, waarbij oog is voor zowel geestelijke als praktische noden.

7.3.5 Pastoraat rondom het Heilig Avondmaal

Het Heilig Avondmaal is door de Heere Jezus zelf ingesteld als een teken en zegel van Zijn verzoenend offer. De viering ervan is een bijzonder moment in het gemeentelven, waarin Gods genade zichtbaar wordt en gelovigen worden versterkt in hun geloof. Tegelijkertijd beseffen we dat de deelname aan het Avondmaal voor veel gemeenteleden ook vragen, worstelingen en geestelijke strijd met zich mee kan brengen. Daarom heeft het pastoraat rondom het Avondmaal een belangrijke plaats binnen onze gemeente. Ambtsdragers en pastoraal werkers willen ruimte bieden voor gesprekken, waarin gemeenteleden hun vragen en worstelingen kunnen delen. Dit geldt zowel voor hen die zich onzeker voelen over hun geloof en de Avondmaalsgang, als voor hen die worstelen met zondebesef en de ernst van de zelfbeproeving. Het pastoraat is, naast vermanen waar nodig, juist bedoeld om vanuit het Evangelie leiding te geven en te bemoedigen.

7.3.6 Missionair pastoraat

In alle wijken zijn er gemeenteleden die niet openstaan voor reguliere huisbezoeken door de ouderling. Dit vraagt om een missionaire aanpak waarbij de kerk zoekt naar nieuwe manieren om deze leden te bereiken. De kerkenraad heeft de opdracht om te onderzoeken hoe deze gemeenteleden, die mogelijk vervreemd zijn geraakt van de kerk, toch opnieuw betrokken kunnen worden bij het gemeentelijk leven.

7.3.7 Crisispastoraat

Het crisispastoraat omvat begeleiding bij stervensbegeleiding, psychische nood, gezins- en huwelijksproblemen, en andere ingrijpende situaties. Deze taak ligt voornamelijk bij de predikant, die vanuit zijn ambt een vertrouwenspersoon is voor mensen in crisis. In sommige gevallen wordt ook de pastoraal werker of wijkouderling ingeschakeld. Wanneer de problemen complexer zijn en professionele hulp vereist is, kan er worden doorverwezen. Dit betekent echter niet dat het pastoraat ophoudt, want de gemeente blijft een rol spelen in het meeleven en ondersteunen van mensen in nood.

7.4 Diaconaal pastoraat

Diaconaal pastoraat vormt een belangrijk onderdeel van de zorg voor gemeenteleden, vooral wanneer praktische hulp nodig is. De diakenen dragen, naast hun ambtelijke verantwoordelijkheid, zorg voor de praktische noden van gemeenteleden die te maken krijgen met situaties zoals werkloosheid, armoede of ziekte. In samenwerking met de ouderlingen kunnen de diakenen hulp bieden in de vorm van financiële ondersteuning, begeleiding bij hulpinstanties of het organiseren van praktische hulp binnen de gemeente. Het is belangrijk dat diaconaat en pastoraat hand in hand gaan, zodat de gemeente niet alleen geestelijke, maar ook praktische zorg biedt, in navolging van het voorbeeld van Jezus, die zowel het geestelijke als het lichamelijke welzijn van mensen op het oog had.

7.5 Pastoraat in tijden van crisis (maatschappelijke rampen en pandemieën)

Tijdens maatschappelijke rampen, zoals pandemieën, natuurrampen of economische crisissen, heeft het pastoraat een bijzondere rol. In tijden van grote onzekerheid en angst zoekt de kerk naar nieuwe manieren om haar herderlijke zorg uit te oefenen. Dit kan onder meer door middel van digitale pastorale zorg, zoals telefonisch contact, videobellen, of het uitzenden van pastorale boodschappen via sociale media. Ook kan de gemeente zich opstellen als een plek van rust en troost, door

bijvoorbeeld gebedsmomenten of online bijeenkomsten te organiseren. De kerkenraad zal in crisistijden extra overleg hebben over de manier waarop het pastoraat kan worden aangepast en versterkt, zodat niemand buiten het blikveld van de pastorale zorg valt.

7.6 Pastorale nazorg

Pastorale nazorg is van groot belang, vooral na ingrijpende gebeurtenissen zoals het overlijden van een dierbare, ernstige ziekte, of andere persoonlijke crises. De eerste pastorale zorg richt zich vaak op de acute situatie, maar ook in de maanden of jaren erna kan pastorale begeleiding nodig zijn. De ouderlingen en predikant zullen daarom extra aandacht geven aan nazorg, waarbij gemeenteleden die een moeilijke periode doormaken regelmatig bezocht of gebeld worden. Pastorale nazorg biedt de mogelijkheid om dieper in te gaan op levensvragen en het geloof te versterken in moeilijke tijden. Het blijft belangrijk dat de gemeente een blijvende bron van troost en steun is, ook als de acute crisis voorbij is.

7.7 Pastoraat en vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid is een essentieel onderdeel van het pastoraat. Gemeenteleden moeten erop kunnen vertrouwen dat wat zij delen met hun pastor of ouderling, met discretie wordt behandeld. De predikant, ouderlingen en pastoraal werker hebben allen de verantwoordelijkheid om vertrouwelijk om te gaan met de pastorale informatie die zij ontvangen. Alleen in situaties waarin de veiligheid van mensen in het geding is, kan vertrouwelijkheid worden doorbroken, bijvoorbeeld bij signalen van mishandeling of gevaar voor anderen. De kerkenraad draagt zorg voor duidelijke afspraken omtrent vertrouwelijkheid en zal gemeenteleden hierover informeren, zodat zij weten wat zij kunnen verwachten in pastorale gesprekken.

7.8 Pastorale toerusting van gemeenteleden

Het pastoraat is niet alleen een taak van ambtsdragers, maar vraagt om de betrokkenheid van de hele gemeente. In navolging van de Bijbelse oproep om naar elkaar om te zien (Hebreeën 10:24-25), is het belangrijk dat gemeenteleden worden toegerust om ook zelf pastorale zorg te bieden. Dit kan bijvoorbeeld door middel van toerustingsavonden, waarin gemeenteleden leren hoe zij pastorale gesprekken kunnen voeren en elkaar geestelijk kunnen ondersteunen. De kerkenraad zal zich inzetten om regelmatig toerusting aan te bieden, zodat de onderlinge zorg binnen de gemeente wordt versterkt.

7.9 Pastorale zorg in de veranderende maatschappij

De maatschappij verandert voortdurend, wat nieuwe uitdagingen met zich meebrengt voor het pastoraat. Digitalisering, individualisering en secularisatie maken dat het pastoraat soms nieuwe wegen moet bewandelen om relevant te blijven voor gemeenteleden. Vooral jongere generaties staan vaak verder af van de kerk, waardoor het belangrijk is om pastorale zorg ook op nieuwe manieren vorm te geven. Dit kan betekenen dat digitale middelen meer worden ingezet, zoals het voeren van pastorale gesprekken via videobellen of het aanbieden van digitale preken en Bijbelstudies. De kerkenraad zal zich bezinnen op de veranderende omstandigheden en waar nodig het pastoraat vernieuwen, zodat de gemeente een plek blijft waar mensen zich gehoord en gezien voelen, ongeacht de maatschappelijke ontwikkelingen.

7.10 Interkerkelijk pastoraat

In tijden waarin de kerk steeds meer in de marge van de samenleving staat, is het belangrijk om samen te werken met andere kerken. Interkerkelijk pastoraat kan een waardevolle aanvulling zijn op het gemeentelijke pastoraat, vooral in situaties waarin specifieke expertise nodig is of waarin samenwerking nieuwe mogelijkheden biedt. Dit kan bijvoorbeeld door het organiseren van gezamenlijke pastorale toerusting, interkerkelijke gebedsbijeenkomsten, of het aanbieden van gezamenlijke activiteiten voor jongeren en gezinnen. Ook bij leden die van een ander kerkverband naar de hervormde gemeente overstappen, kan de samenwerking met hun vorige kerk bijdragen aan een goede pastorale overgang.

7.11 Beleidsvoornemens

- **Inzet van bezoekbroeders:** Om de pastorale zorg nog verder te versterken, wil de kerkenraad het aantal bezoekbroeders uitbreiden. Deze broeders kunnen een ondersteunende rol spelen bij het bezoeken van gemeenteleden, met name in de wijken waar de ouderlingen de zorg niet volledig kunnen dragen. Dit geeft ook meer ruimte aan de ouderlingen om zich te richten op de meer pastorale gesprekken en geestelijke begeleiding van gemeenteleden.
- **Toerusting Pastoraat:** De kerkenraad zal zich inzetten om regelmatig toerusting aan te bieden, zodat de onderlinge zorg binnen de gemeente wordt versterkt.
- **Veranderend pastoraat:** De kerkenraad zal zich bezinnen op de veranderende omstandigheden en waar nodig het pastoraat vernieuwen, zodat de gemeente een plek blijft waar mensen zich gehoord en gezien voelen, ongeacht de maatschappelijke ontwikkelingen.

8. Jeugdwerk

8.1 Inleiding

Onze jeugd is de toekomst van de kerk. In onze Hervormde Gemeente van Arnhem willen we met het jeugdwerk jongeren toerusten als echte volgelingen van Christus. Het gaat dus niet alleen om leuke activiteiten of praktische steun, maar om jongeren stevig te laten wortelen in Gods verbond en Zijn Woord. Jezus geeft ons de opdracht om discipelen te maken (Mattheüs 28:19-20), en dat doen we in lijn met onze gereformeerde belijdenis – de drie Formulieren van Enigheid en de Heidelbergse Catechismus. In dit hoofdstuk lees je hoe we die Bijbelse roeping praktisch invullen, zodat jongeren in geloof, hoop en liefde blijven groeien.

8.2 Bijbelse Grondslag

1. **De Bijbel als Fundament** Het jeugdwerk moet volledig gegrond zijn in het Woord van God. Zoals Paulus schrijft aan Timotheüs: "En u van jongs af de heilige schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is." (2 Timotheüs 3:15). Dit leert ons dat de Bijbel niet alleen een leidraad is voor volwassen gelovigen, maar ook voor kinderen en jongeren. Het jeugdwerk moet erop gericht zijn om jongeren vertrouwd te maken met de Bijbelse waarheid en hen aan te moedigen om deze waarheid in hun dagelijks leven toe te passen.
2. **Het onderwijzen van de Bijbel** In Deuteronomium 6:6-7 geeft God aan het volk Israël de opdracht om Zijn geboden te onderwijzen aan de kinderen: "Deze woorden, die ik u heden gebied, moeten in uw hart zijn. U moet ze uw kinderen inprenten en erover spreken." Deze tekst benadrukt het belang van geloofsonderwijs binnen de gemeenschap. Het jeugdwerk speelt hierin een belangrijke rol door de Bijbelse waarden en normen door te geven aan de volgende generatie, zowel door onderwijs als door voorbeeld.
3. **Jezus' Liefde voor Kinderen** Jezus zelf benadrukt de waarde van kinderen in het Koninkrijk van God: "Laat de kinderen tot Mij komen en verhinder hen niet, want voor zodanigen is het Koninkrijk van God" (Marcus 10:14). Het jeugdwerk moet ernaar streven een omgeving te creëren waar jongeren zich geliefd en gewaardeerd voelen, waar ze kunnen groeien in hun relatie met Jezus en hun unieke plaats binnen de gemeente kunnen ontdekken.

8.3 Visie voor Jeugdwerk in Arnhem

De Hervormde Gemeente van Arnhem ziet het jeugdwerk als een geestelijke opdracht binnen het verbond dat God met Zijn gemeente gesloten heeft. Jongeren worden gezien als leden van het genadeverbond, die in leer en leven onderwezen moeten worden naar Schrift en belijdenis. Doel van het jeugdwerk is dat zij opgroeien tot bewuste belijders, toegewijd aan Christus en levend uit de belofte van hun doop.

1. Geloofsgroei en Discipelschap

Het Woord van God en de gereformeerde belijdenis vormen de kern van het jeugdwerk. In navolging van de opdracht uit Mattheüs 28 wordt gestreefd naar geestelijke vorming via catechese, Bijbelstudie en persoonlijk gebed. Jongeren worden aangespoord om het geloof niet slechts

verstandelijk te kennen, maar het ook praktisch te beleven in afhankelijkheid van Christus. Mentorschap, jeugdclubs en catechisatie zijn hierbij onmisbaar: oudere gemeenteleden begeleiden jongeren op de weg van geloof en gehoorzaamheid.

2. Gemeenschap in de Kerk

De gemeente is een lichaam, waarin ook jongeren een onmisbare plaats hebben. Juist in een tijd van individualisering biedt de kerk een gemeenschap van heiligen, waarin jong en oud van elkaar mogen leren. In navolging van Handelingen 2:42–47 streven wij naar ontmoetingen waarin Schrift, gebed en onderlinge bemoediging centraal staan. Kampen, jeugdavonden en persoonlijke ontmoetingen versterken deze onderlinge band.

3. Dienen in de Gemeente

Jongeren worden opgeroepen hun gaven in te zetten tot eer van God en tot opbouw van de gemeente (1 Kor. 12). Zij leren dienen in kleine taken binnen jeugdwerk, diaconaat en diverse andere activiteiten. Door verantwoordelijkheid te dragen, groeien zij in geestelijke volwassenheid. Ook missionaire betrokkenheid, dichtbij en veraf, maakt deel uit van het jeugdwerk: de liefde van Christus wordt zichtbaar waar jongeren zich dienstbaar opstellen.

4. Toerusting voor het Leven

Het jeugdwerk rust jongeren toe om staande te blijven in een wereld die vaak haaks staat op het christelijk geloof. Door onderwijs over thema's als identiteit, relaties en roeping krijgen zij een Bijbels kompas aangereikt. Zij worden geoefend in het geestelijk onderscheiden van wat goed is en worden begeleid bij persoonlijke vragen en geestelijke strijd. Het doel is dat zij leren leven uit de genade van Christus, in het besef dat zij gekocht zijn om niet, en geroepen zijn tot heiligmaking (Rom. 12:1–2).

8.4 Doelgroepen van het Jeugdwerk

Het jeugdwerk binnen de Hervormde Gemeente van Arnemuiden richt zich op een breed scala aan leeftijdsgroepen, elk met hun eigen specifieke behoeften, vragen en uitdagingen. Om effectief in te spelen op deze uiteenlopende levensfasen en geloofsontwikkelingen, is het van belang dat het jeugdwerk maatwerk biedt. De drie belangrijkste doelgroepen zijn kinderen, tieners en jongvolwassenen.

1. Kinderen (4-12 jaar)

Voor kinderen ligt de nadruk op het spelenderwijs ontdekken van de basis van het christelijk geloof, vooral via zondagschool en kinderclubs. Met verhalen, liedjes, knutselen en spelletjes worden zij vertrouwd gemaakt met de Bijbel en wie God is. Een veilige, gestructureerde omgeving helpt hen zich geliefd te voelen door God en de kerk. Samenwerking met ouders is daarbij essentieel om het geloof ook thuis te stimuleren.

2. Tieners (12-18 jaar)

Tieners verdiepen hun geloof en persoonlijke relatie met God via catechese en tienerclubs, waar ruimte is voor vragen over identiteit, toekomst en geloof(stwijfel). Het jeugdwerk biedt een veilige plek om hierover in gesprek te gaan en stimuleert onderlinge verbondenheid door jeugdkampen, sport en ontmoetingen. Daarnaast worden tieners aangemoedigd om actief mee te doen in de gemeente, bijvoorbeeld via diaconale taken of hulp bij kinderclubs, zodat zij leren hun geloof praktisch te beleven en hun plek in de kerk ontdekken.

3. Jongvolwassenen (18-25 jaar)

Jongvolwassenen maken belangrijke keuzes rond studie, werk en relaties, wat hun geloof kan beïnvloeden. Het jeugdwerk biedt hen een veilige plek voor geloofsverdieping en steun bij het vinden van richting. Via Bijbelstudies, mentorschap en gespreksavonden worden ze uitgedaagd hun geloof zelfstandig vorm te geven. Ook is er aandacht voor praktische thema's zoals balans tussen werk en geloof. Door actief mee te doen in de gemeente, bijvoorbeeld als leider of organisator, wordt de betrokkenheid versterkt.

Op maat toegespitst

Het jeugdwerk biedt ruimte voor maatwerk, omdat ieder zich in eigen tempo ontwikkelt en andere vragen heeft. Persoonlijke begeleiding, mentorschap en flexibele deelname zijn daarbij essentieel. Zo worden jongeren in elke levensfase ondersteund op hun geloofsweg en toegerust voor een leven als volgeling van Jezus Christus.

8.5 Jeugdoverlegorgaan

Het Jeugdoverlegorgaan coördineert en ondersteunt het jeugdwerk binnen de Hervormde Gemeente van Arnhem. Het werkt samen met jeugdverenigingen en zorgt ervoor dat het jeugdwerk aansluit bij de behoeften van de jeugd.

8.5.1 Taken en verantwoordelijkheden

De taken van het Jeugdoverlegorgaan kunnen in drie belangrijke categorieën worden onderverdeeld:

1. **Begeleiding van jeugdverenigingen:** Het orgaan ondersteunt jeugdverenigingen, stimuleert activiteiten, en biedt advies.
2. **Gemeentebrede jeugdinitiatieven:** Het initieert nieuwe activiteiten en projecten, zoals thema-avonden en diaconale projecten.
3. **Jeugdwerk in de breedste zin van het woord:** Het orgaan verzorgt het jeugdwerk, onderhoudt contacten met externe partijen en richt activiteiten op randkerkelijke en onkerkelijke jongeren.

Specifieke verantwoordelijkheden van het Jeugdoverlegorgaan

Naast de drie kerngebieden zijn er ook een aantal specifieke verantwoordelijkheden die het Jeugdoverlegorgaan op zich neemt om het jeugdwerk effectief te organiseren en te ondersteunen:

- Het coördineren van alle jeugdactiviteiten binnen de gemeente;
- Regelmatig bezinnen op het jeugdwerk en indien nodig nieuwe organisatiestructuren ontwikkelen;
- Het bevorderen van de communicatie en contacten tussen de jeugd, de kerkenraad en de gemeente;
- Zorg dragen voor goed werkmateriaal, faciliteiten en accommodaties voor jeugdactiviteiten;
- Het (mede) organiseren van activiteiten voor alle jongeren, zowel binnen als buiten de bestaande verenigingen;
- Het werven, begeleiden en toerusten van vrijwilligers die zich inzetten voor het jeugdwerk;
- Het werven van nieuwe leden voor de verenigingen en het zorgen voor een warm welkom en goede begeleiding van deze jongeren;

- Contact onderhouden met scholen en andere (kerkelijke en maatschappelijke) instellingen, zowel lokaal als regionaal;
- Samenwerken met (jeugd)raden van andere gemeenten en overkoepelende organisaties om de kwaliteit van het jeugdwerk te waarborgen.

8.5.2 Structuur en organisatie

Het Jeugdoverlegorgaan bestaat uit een jeugdouderling en een jeugddiaken, die als vertegenwoordigers van de jeugd binnen de Hervormde Gemeente optreden. Zij coördineren het jeugdwerk en rapporteren aan de kerkenraad. Tijdens kerkenraadsvergaderingen brengen zij verslag uit over het jeugdwerk en zorgen ze voor goede communicatie tussen de kerkenraad en de jeugd. Minstens tweemaal per seizoen vindt er een overleg plaats met vertegenwoordigers van de kinderen jongerenverenigingen binnen de gemeente. Deze bijeenkomsten bieden een platform voor het delen van ervaringen, het bespreken van nieuwe initiatieven en het versterken van de samenwerking tussen de jeugdleiders. Het Jeugdoverlegorgaan speelt hiermee een belangrijke rol in het versterken van het geloofsleven van jongeren en het bevorderen van hun betrokkenheid bij het kerkelijk leven.

8.6 Catechisatie

Catechese vormt een van de centrale pijlers van het gemeentelven binnen de Hervormde Gemeente van Arnhem. De catechese is uitdrukkelijk onderscheiden van het jeugdwerk, omdat het een unieke en wezenlijke rol vervult in de geestelijke vorming van gemeenteleden. Catechese is namelijk niet slechts educatie, maar een diepgaand proces van geloofsonderwijs dat begint bij het dooponderricht en zich uitstrekt tot de openbare geloofsbelijdenis. Het uiteindelijke doel van catechese is om jongeren en volwassenen voor te bereiden op het doen van openbare geloofsbelijdenis, deelname aan het Heilig Avondmaal en de mogelijkheid om, indien gewenst, een ambt binnen de kerk te vervullen.

8.6.1 Verantwoordelijkheid van de kerkenraad

Vanwege het gewicht van de catechese in het geloofsleven van de gemeenteleden, ligt de directe verantwoordelijkheid voor de catechese bij de kerkenraad. De kerkenraad ziet erop toe dat het onderricht trouw blijft aan de Schrift en de belijdenis van de kerk, en dat het met zorg en toewijding wordt uitgevoerd. Hoewel het Jeugdoverlegorgaan een belangrijke adviserende en ondersteunende rol speelt bij de praktische organisatie van de catechese, zoals het coördineren van catechisatiebezoeken en het onderhouden van contacten met de catecheten, blijft de kerkenraad eindverantwoordelijk voor de inhoudelijke invulling.

8.6.2 Vorm en inhoud van de catechese

De catechese binnen de Hervormde Gemeente van Arnhem wordt wekelijks gegeven vanaf september of oktober tot en met maart. Dit onderricht wordt verzorgd door de predikant, die hierbij wordt bijgestaan door de pastoraal medewerker en andere door de kerkenraad aangewezen personen. Het onderwijsmateriaal is stevig verankerd in de Bijbel en de belijdenis van de kerk, waarbij momenteel gebruik wordt gemaakt van de methode "**Just Read It**", ontwikkeld door het Interkerkelijk Kennis Centrum (IKC). Deze methode biedt een eigentijdse en grondige manier om jongeren bekend te maken met de kernpunten van het christelijk geloof. De inhoud van de catechese is gericht op een breed spectrum van geloofsvragen, variërend van het verstaan van de Bijbelse boodschap tot de concrete toepassing ervan in het dagelijks leven. Jongeren worden uitgedaagd om

hun geloof te onderzoeken, vragen te stellen en persoonlijke antwoorden te vinden. Ook wordt aandacht besteed aan het belang van de christelijke traditie, de rol van de sacramenten en de verbondenheid met de wereldwijde kerk.

8.6.3 Doelgroepen van de catechese

De catechese is zorgvuldig afgestemd op verschillende leeftijdsgroepen, zodat het onderwijs aansluit bij de ontwikkeling en geloofsbehoeften van de jongeren. De catechisatiesessies worden ingedeeld naar leeftijd:

- **12-jarigen** (klas 1)
- **13-jarigen** (klas 2)
- **14-jarigen** (klas 3)
- **15-jarigen** (klas 4)
- **16-jarigen**
- **17-jarigen**
- **18 jaar en ouder**
- **Aangepaste catechisatie**

Deze indeling zorgt ervoor dat de leerstof en de manier waarop deze wordt gepresenteerd, past bij het begripsvermogen en de levensvragen van de verschillende leeftijdsgroepen. De nadruk ligt op het begeleiden van jongeren in hun persoonlijke geloofsontwikkeling, met oog voor de specifieke uitdagingen die zij in hun levensfase tegenkomen. Naast de reguliere catechese is er ook de belijdeniscatechese, bedoeld voor jongeren en volwassenen die hun geloof willen belijden en daarmee toetreden tot het Heilig Avondmaal. Deze catechese vindt plaats op vrijdagavonden van oktober tot Pasen of Pinksteren, afhankelijk van de afspraken met de predikant of pastoraal werker. Belijdeniscatechese biedt de gelegenheid om de fundamenten van het geloof grondig te onderzoeken en om weloverwogen tot de geloofsbelijdenis te komen. Daarnaast is er ook de aangepaste catechisatie voor jongeren voor wie het niveau van de reguliere catechisatie te hoog is.

8.6.4 Catechese commissie en overleg

Om het catechese proces goed te organiseren en te evalueren, is er binnen de gemeente een catechese commissie in het leven geroepen. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de kerkenraad (predikant, jeugdouderling en diaken), catecheten en een aantal gemeenteleden. De catechese commissie komt tweemaal per jaar bijeen voor een overleg. Tijdens deze bijeenkomsten worden ervaringen uitgewisseld, knelpunten besproken en nieuwe ideeën ontwikkeld om het catechese programma te verbeteren. De commissie speelt een cruciale rol in de kwaliteit van het catechetisch onderwijs, en zorgt ervoor dat de catechese steeds beter aansluit bij de veranderende leefwereld van jongeren. Daarnaast worden in deze overleggen ook praktische zaken besproken, zoals de werving van nieuwe catecheten, de inzet van materiaal en het plannen van bijzondere activiteiten zoals gezamenlijke avonden. De commissie heeft een luisterend oor voor zowel de catecheseleiders als de jongeren, zodat knelpunten snel worden opgemerkt en opgelost.

8.6.5 Betrokkenheid van ouders en gemeente

Catechese is niet alleen een zaak van de jongeren zelf, maar raakt het hele gezin en de gemeente. Ouders hebben een belangrijke verantwoordelijkheid om hun kinderen in de opvoeding het geloof

voor te leven, en de catechese ondersteunt hen hierin. De catechese biedt jongeren een fundament waarop zij hun geloof kunnen bouwen, maar de daadwerkelijke geloofsgroei vindt plaats in de dagelijkse omgang met het Woord van God, in gebed en in het leven binnen het gezin en de gemeente. Daarom moedigt de kerkenraad ouders aan om actief betrokken te zijn bij het catecheseproces, en hun kinderen te stimuleren om de lessen serieus te nemen en actief deel te nemen aan het gemeentelven. Ook de bredere gemeente wordt opgeroepen om een ondersteunende rol te spelen. Dit kan variëren van gebed voor de catechesegroepen en hun leiders, tot het aanbieden van praktische hulp. De gemeente is gezamenlijk verantwoordelijk voor het geestelijk welzijn van haar jongeren, en catechese is daarin een cruciaal onderdeel.

8.7 Jeugdwerk in de Hervormde Gemeente van Arnhem

Binnen de Hervormde Gemeente van Arnhem neemt het jeugdwerk een prominente plaats in, met een breed scala aan activiteiten en verenigingen voor verschillende leeftijden. Deze initiatieven zijn erop gericht om jongeren te betrekken bij het geloofsleven en hen te ondersteunen in hun geestelijke groei. Van kinderclubs tot tiener- en jongerengroepen, het jeugdwerk biedt een omgeving waarin de Bijbel centraal staat en jongeren samenkomen om te leren, te groeien en elkaar te ontmoeten in een veilige en stimulerende setting.

8.7.1 Jeugdvereniging "Jongeren Verbonden"

Jongeren Verbonden is een jeugdvereniging voor jongeren van 12 tot 19 jaar, ontstaan uit de fusie van "Rhodé" en "Maranatha". De vereniging is ingedeeld in twee leeftijdsgroepen: 12-15 jaar en 16-19 jaar, zodat het programma kan worden afgestemd op de behoeften van de jongeren. Het biedt een plek voor jongeren om in een ontspannen sfeer over geloof, maatschappelijke vraagstukken en hun persoonlijke leven te praten. De bijeenkomsten vinden op verschillende avonden plaats, wat zorgt voor flexibiliteit. Jaarlijks worden ook thema's zoals geloofsvorming, diaconaat en missionaire activiteiten behandeld, waarbij jongeren worden aangemoedigd om hun geloof in de praktijk te brengen.

8.7.2 Jonge Lidmatenkring

Voor de jongere leden van de gemeente, met name degenen die recent belijdenis hebben afgelegd, is er de Jonge Lidmatenkring. Deze groep komt van september tot en met maart maandelijks bijeen onder leiding van de predikant of pastoraal werker. De kring biedt een verdieping van het geloof na het afleggen van de geloofsbelijdenis, waarbij ruimte is voor open gesprekken en persoonlijke vragen. De onderwerpen die aan bod komen worden in onderling overleg gekozen en afgestemd op de vragen en thema's die leven onder de jongeren. Het doel van deze kring is om jongbelijdende leden te ondersteunen in hun verdere geloofsgroei en betrokkenheid bij het gemeentelven. De Jonge Lidmatenkring vervult een belangrijke rol in het behouden van de verbinding tussen jongeren en de kerk na het moment van belijdenis, een periode waarin velen hun weg proberen te vinden in hun geloofsleven en soms te maken krijgen met uitdagingen in de wereld om hen heen.

8.7.3 Jeugdvereniging "Wees een Zegen"

Voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar biedt de jeugdvereniging "Wees een Zegen" een levendige en toegankelijke plek waar ze op een speelse manier leren over het christelijk geloof. De club is verdeeld in verschillende leeftijdsgroepen om het programma af te stemmen op de interesses en

leerbehoeften van de kinderen. Elke vrijdagavond komen de kinderen samen van 19:00 tot 20:30 uur, waarbij de avonden gevuld zijn met Bijbelverhalen, knutselactiviteiten en spelletjes.

8.7.4 Zondagschool "Samuel"

De Zondagschool speelt een belangrijke rol in de geloofsofvoeding van kinderen van vier tot en met twaalf jaar binnen de Hervormde Gemeente van Arnhem. Van september tot mei (behalve tijdens avondmaalszondagen en schoolvakanties) biedt zij een veilige, laagdrempelige plek waar kinderen op hun eigen niveau leren over de Bijbel, het geloof en de kerk. De kinderen worden verdeeld in twee leeftijdsgroepen, zodat de lesstof en activiteiten goed aansluiten bij hun ontwikkeling. Tijdens de bijeenkomsten horen ze Bijbelverhalen, zingen ze liederen en wordt er gebeden. De Zondagschool helpt hen vertrouwd te raken met God en belangrijke Bijbelse personen zoals David, Mozes en Jezus, en laat zien hoe deze verhalen vandaag nog steeds betekenisvol zijn. Daarnaast vormt de Zondagschool een waardevolle brug tussen thuis en kerk. Zeker voor kinderen van randkerkelijke of nieuwe gelovige ouders kan dit een eerste kennismaking met het kerkelijk leven zijn. In een snel veranderende en vaak seculiere samenleving biedt de Zondagschool een vaste basis voor geloofsgroei, waarbij kinderen zich welkom en geliefd weten in Gods huis.

8.7.5 Kinderkoor "Jubilate"

Het Kinderkoor Jubilate bestaat uit kinderen van zeven tot twaalf jaar die wekelijks samenkomen om te zingen tot eer van God. De repetities vinden plaats op maandagavond van 18:45 uur tot 19:45 uur. Door middel van liederen leren de kinderen niet alleen over God en de Bijbelse boodschap, maar ontwikkelen ze ook hun muzikale talenten. Het koor treedt regelmatig op tijdens gemeenteactiviteiten, wat hen de kans geeft om actief bij te dragen aan het gemeenteleven. Zingen in Jubilate is niet alleen een muzikale ervaring, maar ook een vorm van aanbidding en geloofsuiting, waarbij de kinderen leren dat ze door muziek God kunnen eren en anderen kunnen bemoedigen.

8.7.6 Crèche "De Schaapskooi"

Voor de allerkleinsten is er de Crèche De Schaapskooi, waar kinderen tot zes jaar tijdens de erediensten opgevangen worden. De crèche is verdeeld in twee leeftijdsgroepen, waarbij elk groepje in een aparte ruimte verblijft. Er is voldoende materiaal aanwezig om de kinderen bezig te houden terwijl hun ouders de dienst bijwonen. De crèche biedt niet alleen praktische hulp aan ouders, maar creëert ook een omgeving waarin jonge kinderen zich veilig voelen en spelenderwijs leren over het samenkomen van de gemeente. Elke maand wordt er een rooster gepubliceerd waarin staat welke vrijwilligers op dat moment dienst hebben. De crèche is daarmee ook een belangrijke ontmoetingsplek voor ouders en een manier om jonge gezinnen actief te betrekken bij het gemeenteleven.

8.7.7 Kinderevangelisatiedag (KED)

De Kinderevangelisatiedag (KED) is een jaarlijks terugkerende dag die wordt georganiseerd door de plaatselijke IZB-commissie. Deze dag, gericht op kinderen van vier tot twaalf jaar, vindt plaats tijdens de zomervakantie en is met name bedoeld voor randkerkelijke en onkerkelijke kinderen. Uiteraard zijn ook kinderen van meelevende gemeenteleden van harte welkom. Het doel van de KED is om kinderen op een speelse en toegankelijke manier kennis te laten maken met het evangelie. De activiteiten variëren van Bijbelverhalen en knutselopdrachten tot spelletjes en zang. Naast de dag zelf is er speciale aandacht voor de randkerkelijke en onkerkelijke kinderen, met nazorg om hen

verder te begeleiden in hun kennismaking met het geloof. De KED is een belangrijk missionair project van de gemeente en biedt een unieke kans om kinderen te bereiken die anders weinig of geen contact hebben met de kerk.

8.8.8 Verbondenheid met Christelijke basisschool

Vanuit de relatie tussen kerk, school en gezin onderhoudt de gemeente een goede band met de christelijke basisschool De Oleanderhof in Arnemuiden. De kerkenraad hecht grote waarde aan dit contact, dat op verschillende manieren gestalte krijgt. Zo heeft de predikant regelmatig contact met de schoolleiding, onder andere in de periode voorafgaand aan de biddag- en dankdagdiensten. Ook wordt aan het begin van het schooljaar een gezamenlijke startbijeenkomst gehouden in onze kerk, afwisselend met de Gereformeerde Kerk. De kerstviering van de school vindt eveneens om beurten plaats in beide kerkgebouwen, waarmee de onderlinge verbondenheid zichtbaar wordt.

8.8 Mentoraat

Het mentoraat binnen de Hervormde Gemeente van Arnemuiden speelt een cruciale rol in de persoonlijke begeleiding en geestelijke groei van gemeenteleden, met name jongeren en nieuwe lidmaten. Het mentoraat is gebaseerd op het Bijbelse principe van discipelschap, waarbij meer ervaren gelovigen hun geloofservaring en kennis delen met anderen om hen te ondersteunen in hun geloofsleven. De mentor fungeert als een vertrouwenspersoon, die niet alleen luistert en begeleidt, maar ook een voorbeeld is van leven in geloof. Mentoren zijn doorgaans ervaren gemeenteleden die de verantwoordelijkheid nemen om jongeren op weg te helpen in hun geloofsontwikkeling. Ze bieden persoonlijke aandacht, helpen bij vragen over het geloof en ondersteunen bij de praktische toepassing van Bijbelse waarheden in het dagelijks leven. Het mentoraat biedt hierdoor een waardevolle aanvulling op het catechetisch onderwijs en het jongerenpastoraat, door een diepere persoonlijke relatie op te bouwen en regelmatige begeleiding te bieden. De mentor-mentee relatie is gebaseerd op wederzijds vertrouwen en respect. Het is een veilige ruimte waarin openhartige gesprekken plaatsvinden over geloof, persoonlijke worstelingen, vragen en uitdagingen. De mentor begeleidt de mentee bij het nemen van belangrijke levensbeslissingen vanuit een Bijbels perspectief en biedt ondersteuning in tijden van twijfel of crisis. Daarnaast moedigt de mentor de mentee aan om actief deel te nemen aan het gemeentelven, zowel in de eredienst als in het jeugdwerk en andere kerkelijke activiteiten. Het mentoraat is niet alleen een bron van geestelijke groei voor de mentee, maar ook voor de mentor zelf. Het delen van geloofservaringen en het begeleiden van een ander in het geloof zorgt voor verdieping en versterking van het eigen geloofsleven. Het mentoraat draagt op deze manier bij aan de opbouw van een sterkere, meer verbonden geloofsgemeenschap, waarin gemeenteleden elkaar ondersteunen en stimuleren om als discipelen van Christus te leven.

8.9 Jongerenpastoraat

Het jongerenpastoraat is een belangrijk onderdeel van het jeugdwerk binnen de Hervormde Gemeente van Arnemuiden en speelt een cruciale rol in de geloofsopvoeding van jongeren. Het pastoraat richt zich op persoonlijke zorg en begeleiding, met als doel jongeren te ondersteunen in hun groei naar een persoonlijke relatie met Christus. In een wereld vol uitdagingen biedt het jongerenpastoraat hen een veilige plek om hun vragen over geloof, identiteit, school, relaties en zingeving te bespreken. Het is van groot belang dat de kerk hen hierin bijstaat en helpt hun geloofsreis te maken. De focus van het jongerenpastoraat ligt zowel op geestelijke zorg als op de praktische noden van jongeren. Tijdens verschillende levensfasen krijgen jongeren te maken met

uitdagingen die invloed hebben op hun geloofsleven en persoonlijke ontwikkeling, zoals schooldruk, vriendschappen, relaties en het ontdekken van hun eigen identiteit. Het pastoraat biedt hen de ruimte om over deze onderwerpen te praten, met oog voor hun unieke situatie en met Bijbelkennis als basis voor de gesprekken. Naast geestelijke begeleiding wordt er ook aandacht besteed aan praktische kwesties, zodat jongeren niet alleen spiritueel, maar ook op materieel vlak geholpen worden.

Persoonlijke Aandacht en Pastorale Zorg

Het is essentieel dat het jongerenpastoraat persoonlijke aandacht biedt aan elke jongere, aangezien hun geloofsleven vaak nog in ontwikkeling is. Ze staan open voor begeleiding, maar hebben ook steun nodig bij dagelijkse zorgen zoals schoolprestaties, thuissituaties en vriendschappen. De pastorale zorg helpt hen te groeien, zowel in hun geloof als in hun persoonlijke leven. Predikanten, pastoraal werkers en andere ambtsdragers worden aangemoedigd actief betrokken te zijn bij de jongeren. Dit houdt in dat ze niet alleen reageren op signalen, maar ook op zoek gaan naar manieren om jongeren vroegtijdig te betrekken en hen te ondersteunen, wat het pastoraat zowel reactief als proactief maakt.

Laagdrempelige Gesprekken

Een belangrijke manier waarop het jongerenpastoraat wordt vormgegeven, is door middel van laagdrempelige jongerengesprekken. Deze gesprekken worden georganiseerd door de jeugdouderling en jeugddiaken en richten zich op jongeren van ongeveer 12 tot 20 jaar, die zich in een levensfase bevinden waarin belangrijke keuzes gemaakt moeten worden, zoals studiekeuze en de overgang naar volwassenheid. In kleine groepen van twee tot drie jongeren wordt er ruimte geboden voor diepgaande, vertrouwelijke gesprekken over geloofsvragen, persoonlijke twijfels en de toekomst. Deze kleinschalige aanpak zorgt ervoor dat jongeren zich niet overweldigd voelen, maar juist persoonlijke aandacht krijgen, wat de gesprekken laagdrempelig maakt. Wat het jongerenpastoraat bijzonder maakt, is dat niet alleen actieve jongeren, maar ook randkerkelijke jongeren uitgenodigd worden om deel te nemen. Dit zorgt voor een inclusieve sfeer, waarin jongeren die minder betrokken zijn of twijfels hebben, de kans krijgen om opnieuw contact te maken met de kerk en hun geloof te verkennen. Daarnaast hebben de jeugddiaken en jeugdouderling jaarlijks een gesprek met de 12 en 18 jarige jongeren.

Schriftlezing en Gebed

Bij elk pastoraal gesprek staan Schriftlezing en gebed centraal. Het lezen van de Bijbel biedt jongeren troost, richting en wijsheid, waardoor ze praktische handvatten krijgen voor hun leven. Het helpt hen om Bijbelse principes toe te passen in hun dagelijkse situatie en brengt hen dicht bij God. Het gebed is een krachtig middel om verbondenheid te ervaren en om jongeren te leren hun zorgen, vreugde en dankbaarheid bij God te brengen. Het gezamenlijke gebed helpt jongeren ook te beseffen dat ze niet alleen staan in hun geloofsstrijd, maar dat God altijd aanwezig is om hen te leiden.

Aandacht voor Geestelijke en Materiële Noden

Het jongerenpastoraat richt zich niet alleen op geestelijke zorg, maar heeft ook oog voor de materiële noden van jongeren. In sommige gevallen kunnen praktische problemen zoals financiële zorgen of sociale uitsluiting invloed hebben op het geloofsleven van jongeren. Door deze aspecten in acht te nemen, wordt het jongerenpastoraat een holistische benadering van zorg. Waar nodig kan er

praktische hulp geboden worden in samenwerking met de diaconie of andere instanties, zodat jongeren zich ondersteund voelen in zowel hun geestelijke als materiële behoeften.

Versterking van de Gemeente

Het jongerenpastoraat draagt bij aan het versterken van de band tussen jongeren en de kerkelijke gemeenschap. Door persoonlijke aandacht voelen jongeren zich meer gezien en gewaardeerd, wat hun betrokkenheid bij de kerk vergroot. Dit kan leiden tot een grotere participatie in kerkelijke activiteiten en diensten. De gesprekken met jeugdouderlingen, jeugddiakens en andere ambtsdragers helpen de jongeren zich sterker verbonden te voelen met de gemeente. Voor randkerkelijke jongeren biedt het pastoraat een laagdrempelige ingang om opnieuw contact te maken met de kerk en hen te helpen hun geloof te verdiepen. Het jongerenpastoraat is daarmee een brug tussen jongeren en de kerk, en speelt een belangrijke rol in het versterken van de gemeenschap.

8.10 Beleidsvoornemens

1. Versterking van het Jongerenpastoraat

Het jongerenpastoraat vormt een belangrijk onderdeel van de geestelijke begeleiding van jongeren. Om dit verder te versterken, hebben we de volgende beleidsvoornemens:

- **Frequentere pastorale contacten:** Het aantal persoonlijke pastorale gesprekken met jongeren wordt verhoogd, waarbij er extra aandacht is voor randkerkelijke en onkerkelijke jongeren.
- **Training van jeugdouderlingen en jeugddiakenen:** Regelmatige training en toerusting voor jeugdouderlingen, jeugddiakenen en andere betrokkenen in het jongerenpastoraat om hen beter voor te bereiden op de pastorale zorg voor jongeren.

2. Uitbouwen van het Mentoraat

Het mentoraat biedt een waardevolle structuur voor persoonlijke begeleiding. Om dit verder te stimuleren, worden de volgende beleidsdoelen voorgesteld:

- **Oprichting van een mentorprogramma:** Een gestructureerd mentorprogramma voor jongeren en nieuwe lidmaten wordt opgezet, waarin elke jongere of nieuw lidmaatschap gekoppeld wordt aan een ervaren gemeentelid als mentor.
- **Toerusting van mentoren:** Mentoren worden regelmatig getraind in pastorale vaardigheden en krijgen begeleiding om hun rol optimaal te vervullen.

3. Vernieuwing en Uitbreiding van de Catechese

Catechese is een fundament van de geloofsopvoeding. Om de catechese en verder te ontwikkelen, worden de volgende stap ondernomen:

- **Betere betrokkenheid van ouders:** Ouders van catechisanten worden meer betrokken bij het catechetisch proces door middel van ouderavonden en informatieve bijeenkomsten.
- **Toerusting catecheteten:** Catecheteten worden uitgenodigd voor toerustingsavonden. Dit kan via HJW-toerustingsavonden of via eigen predikant/pastoraalmedewerker.

9. Diaconie

9.1 Visie

De gemeente van Christus, bestaande uit al haar leden, is geroepen tot de dienst van barmhartigheid. Deze roeping vloeit direct voort uit het voorbeeld en het werk van onze Heere Jezus Christus. Zijn leven van dienen is niet alleen een voorbeeld, maar ook het fundament waarop onze dienstbaarheid rust. Zoals Hij zelf zegt: *“Ik ben in het midden van u als een die dient”* (Lukas 22:27). De dienst die Christus ons heeft voorgeleefd als de hoogste Profeet, de enige Hogepriester en de eeuwige Koning, is de bron en norm voor al onze daden van barmhartigheid.

Het dienstbetoon in de kerk is niet slechts een taak voor enkelen, maar een opdracht voor de gehele gemeente. De gemeente is geroepen om, in navolging van Christus, de noden van de ander te zien en barmhartig te handelen. De barmhartige dienst is een essentieel onderdeel van het geloofsleven van de gelovige. De gemeente van Arnhem is geroepen om in haar omgeving een barmhartig getuigenis te zijn, door zorg te dragen voor de armen, de zieken, de eenzamen en allen die lijden.

Dit betekent dat we onszelf steeds weer moeten richten op het voorbeeld van Christus. Zijn liefdevolle omgang met mensen aan de rand van de samenleving, Zijn genezingen, en Zijn woorden van troost en verlossing laten ons zien hoe wij geroepen zijn te dienen. Diaconie is geen optionele toevoeging aan het gemeentelven, maar een centraal onderdeel van onze roeping als volgelingen van Christus.

Binnen deze algemene roeping tot barmhartigheid vervult de diaken een bijzondere rol. De diaken is specifiek geroepen om de gemeente te ondersteunen en toe te rusten in haar diaconale taak. In het bevestigingsformulier voor diakenen wordt deze taak verder omschreven. De diaken dient als voorbeeld in de gemeente door zijn eigen levenswandel en door concreet voor te gaan in de barmhartige zorg voor anderen. Daarnaast ligt er een belangrijke verantwoordelijkheid op de schouders van de diakenen om de gemeente bewust te maken van haar diaconale roeping en haar hierin aan te moedigen.

De diaken staat niet op zichzelf, maar dient in nauwe samenwerking met de andere ambtsdragers en de gehele gemeente. Hij is geroepen om de gemeente te leiden in het vormgeven van barmhartigheid, zowel in woord als daad. Dit gebeurt door praktische hulp te organiseren, maar ook door de gemeente te onderwijzen en te inspireren tot navolging van Christus.

De diaconie van de Hervormde Gemeente te Arnhem beseft dat zij deze taak niet uit eigen kracht kan vervullen. Net zoals Christus zijn kracht zocht in Zijn relatie met de Vader, zo weten wij dat ons dienstbetoon alleen vruchtbaar kan zijn wanneer we ons laten leiden door Gods Geest. Het is Gods werk dat door ons heen zichtbaar wordt. Zonder Zijn leiding en genade kunnen we niets tot stand brengen dat van blijvende waarde is. Daarom is voortdurende afhankelijkheid van de Heere een fundament van de diaconale dienst.

Elke daad van barmhartigheid, of die nu gericht is op de gemeente of op de bredere samenleving, staat onder de zegen van God. De Heere heeft ons de opdracht gegeven om te zorgen voor de

kwetsbaren, maar Hij geeft ons ook de kracht en de middelen om dit te doen. In alles wat wij ondernemen, zoeken wij Zijn nabijheid en wijsheid, wetende dat Hij degene is die onze inspanningen draagt en vruchtbaar maakt.

9.2 Diaken in de eredienst

Tijdens de eredienst heeft de diaken twee belangrijke taken, namelijk het collecteren en verrichten van tafeldienst tijdens de viering van het Heilig Avondmaal. Deze taken worden hieronder toegelicht.

9.2.1 Collecteren: Een Bijbels Offer van Dankbaarheid

Tijdens de eredienst is het collecteren een belangrijke taak van de diakenen, maar dit is meer dan alleen het inzamelen van geld. Collecteren heeft een diepere geestelijke betekenis: het is een symbool van onze dankbaarheid en toewijding aan God. In de collecte geven wij niet slechts materiële gaven, maar wij brengen onszelf in dankbaarheid als een offer voor de Heere. Dit principe wordt verwoord in 1 Kronieken 29:14: *"Want wie ben ik, en wat is mijn volk, dat wij de kracht zouden hebben om vrijwillig te geven? Want alles is van U, en wij geven U wat uit Uw hand gekomen is"*.

Het collecteren herinnert ons eraan dat alles wat wij bezitten afkomstig is uit Gods hand. Wij geven terug van wat Hij ons in Zijn goedheid heeft gegeven, als een teken van onze afhankelijkheid en dankbaarheid. Het is een daad van aanbidding waarbij we, door onze gaven, erkennen dat de Heere de bron is van al onze zegeningen. Dit past in de Bijbelse oproep om alles wat we doen, inclusief onze financiële gaven, te doen tot eer van God (1 Kor. 10:31).

Het collecteren is dus niet slechts een praktische handeling binnen de eredienst, maar een uitdrukking van lofprijs en dankbaarheid. We mogen geven met een blijmoedig hart, zoals de apostel Paulus benadrukt in 2 Korintiërs 9:7: *"Laat ieder doen zoals hij in zijn hart voorgenomen heeft, niet met tegenzin of uit dwang, want God heeft een blijmoedige gever lief."* Door onze gaven brengen we eer aan God en ondersteunen we het werk van Zijn Koninkrijk, zowel binnen als buiten de gemeente.

9.2.2 Tafeldienst bij het Heilig Avondmaal: Dienen in Navolging van Christus

De diakenen spelen ook een wezenlijke rol in de viering van het Heilig Avondmaal. Zij schenken de wijn in en bedienen aan de tafel, waarbij het dienende karakter van het diakenambt op bijzondere wijze tot uiting komt. Deze bediening is niet slechts een praktische handeling, maar heeft een diepere betekenis. Het werk van de diakenen aan de avondmaalstafel weerspiegelt de dienende houding van Christus zelf, die zei: *"Want wie is belangrijker, hij die aanligt of hij die bedient? Is het niet hij die aanligt? Ik ben echter in uw midden als iemand die dient"* (Lukas 22:27).

De diaken vervult een dienende rol, zoals Christus ons heeft voorgeleefd. In deze handeling wordt zichtbaar dat het diakenambt niet alleen om praktische zorg draait, maar ook om het uitdragen van het evangelie door daden van liefde en toewijding.

In het Avondmaal zien we hoe Christus Zichzelf gaf voor ons. Wanneer de diakenen dienen aan de tafel, verbeelden zij deze zelfgave door hun dienstbaarheid. Het schenken van de wijn, die verwijst naar het bloed van Christus, is een diep symbolische handeling die ons herinnert aan het offer van

onze Verlosser. Zoals Christus zichzelf gaf voor ons, worden wij opgeroepen om elkaar in liefde te dienen (Galaten 5:13).

9.3 Diaconie in de gemeente

9.3.1 Organisatie, Begeleiding en Uitvoering van Hulpverlening

De diaconie van de Hervormde Gemeente van Arnhem is geroepen om hulp te bieden waar nood is, in navolging van de barmhartigheid van Christus. Elk gemeentelid kan een hulpvraag indienen bij de diaconie, waarbij de contactgegevens beschikbaar zijn in de kerkbode. Daarnaast zijn de ambtsdragers binnen de gemeente attent op situaties waar mogelijk hulp nodig is. De diaconie heeft als roeping te helpen waar het kan, zowel praktisch als financieel, in het licht van de woorden van Christus: "Voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan" (Mattheüs 25:40).

De hulpverlening kan variëren van doorverwijzen naar bestaande instanties tot het verlenen van praktische ondersteuning, zoals boodschappen of huishoudelijke hulp. Financiële hulp kan geboden worden in gevallen van acute nood, waarbij elke situatie zorgvuldig wordt afgewogen. De diaconie streeft ernaar om gemeenteleden die vaker ondersteund worden, jaarlijks te bezoeken. Hierbij nemen twee diakenen de situatie door. In sommige gevallen kan één diaken de begeleiding op zich nemen, en vindt het bezoek vaker plaats.

9.3.2 Bezoeken van Kerkradioluisteraars

Sommige gemeenteleden kunnen door omstandigheden de erediensten niet fysiek bijwonen en zijn afhankelijk van de kerkradio. Om hen bij de gemeente te betrekken, brengt de diaconie tweemaal per jaar een bezoek aan deze luisteraars. Naast het legen van de collectebus is er ruimte voor pastorale zorg, waarbij de diaken oog heeft voor hun geestelijke en praktische noden. Ook al kunnen luisteraars hun bijdragen via de bank overmaken, blijft het persoonlijke contact van groot belang. Het toont dat zij, ondanks hun afwezigheid in de kerk, deel blijven uitmaken van de gemeente. Dit past bij het Bijbelse principe dat wij als gemeente "*één lichaam in Christus*" zijn, en dat elk lid waardevol is (1 Korinthe 12:12-26).

9.3.3 Fruitmand voor Zieken

Wanneer gemeenteleden uit het ziekenhuis komen, zorgt de diaconie voor een hartelijke attentie, zoals een fruitmand. Deze geste symboliseert de zorg en barmhartigheid van Christus, die de diaconie namens de gemeente uitdraagt. In Jakobus 5:14 worden we aangespoord om "*de zieken te bidden en hen te verzorgen*". De attentie is een tastbare uitdrukking van dit gebod en toont dat de gemeente om deze leden heen staat in tijden van ziekte en herstel. Gemeenteleden binnen Arnhem ontvangen een fruitmandje via één van de vrijwilligers, aangestuurd door een coördinator. Gemeenteleden buiten Arnhem ontvangen een fruitmandje via de wijkouderling. Fruitmandje kan indien nodig vervangen worden door een andere attentie.

9.3.4 Hulp bij Vervoer voor Kerkbezoek

Voor gemeenteleden die fysiek niet in staat zijn om zelfstandig naar de kerk te komen, biedt de diaconie de mogelijkheid om vervoer te regelen. Dit is een belangrijke dienst voor ouderen of mensen met een beperking, zodat zij toch de erediensten kunnen bijwonen en deel blijven uitmaken

van de gemeente. De diaconie ziet hierin een opdracht uit Hebrëeën 10:25, waar we worden aangespoord *“onze eigen bijeenkomsten niet na te laten”* en elkaar in het geloof te blijven aanmoedigen. Wanneer een verzoek om vervoer wordt ingediend, bespreekt de diaconie dit in haar vergadering. Bij een positief besluit wordt het vervoer geregeld, waarbij een beroep kan worden gedaan op vrijwilligers. Zo draagt de diaconie eraan bij dat niemand buiten de geloofsgemeenschap hoeft te staan vanwege praktische beperkingen.

9.3.5 Kerstattenties: Een Teken van Gemeentezorg

Jaarlijks verzorgt de diaconie een kerstattentie voor gemeenteleden die extra zorg en aandacht nodig hebben. Dit gebaar is bedoeld om de onderlinge betrokkenheid binnen de gemeente te versterken en herinnert ons aan de liefde en gemeenschap die wij als christenen mogen delen. De attenties worden uitgereikt aan ouderen vanaf 80 jaar, weduwen en weduwnaars, chronisch zieken, verstandelijk gehandicapten, en zij die in verzorgings- of verpleeghuizen verblijven. De diaconie kan ook anderen selecteren die extra aandacht verdienen.

De organisatie van deze attenties wordt gecoördineerd door twee diakenen, met inzet van gemeenteleden. Deze attentie is meer dan een gift; het is een teken van liefdevolle zorg, zoals beschreven in 1 Johannes 3:18: *“Laten wij niet liefhebben met het woord of met de tong, maar met de daad en in waarheid”*. Door deze actie toont de gemeente dat niemand wordt vergeten, vooral niet in tijden van eenzaamheid of ziekte. Het is een krachtig getuigenis van de liefde van Christus, die ons opdraagt elkaar lief te hebben zoals Hij ons heeft liefgehad (Johannes 13:34-35).

9.4 Diaconie wereldwijd

9.4.1 Betrokkenheid bij regionale diaconale organisaties en initiatieven

De diaconie van de Hervormde Gemeente van Arnhem streeft ernaar om niet alleen binnen de gemeente, maar ook in bredere zin dienstbaar te zijn aan de samenleving. Onze roeping tot barmhartigheid reikt verder dan de eigen gemeentegrenzen, en daarom is het van groot belang betrokken te zijn bij regionale diaconale organisaties en initiatieven.

9.4.2 Sponsorkinderen

Als gemeente van Christus mogen wij niet alleen oog hebben voor onze directe omgeving, maar ook voor de noden in de wereld. Daarom steunt de diaconie via de organisatie Woord & Daad zes sponsorkinderen. Deze kinderen ontvangen niet alleen financiële steun voor hun dagelijkse behoeften en scholing, maar wij onderhouden ook een persoonlijke band met hen. Regelmatig ontvangen wij brieven waarin de kinderen ons vertellen over hun leven, hun schoolprestaties en hun geloofsontwikkeling. Deze briefwisseling herinnert ons eraan hoe verbonden we zijn met de wereldwijde kerk en hoe onze steun daadwerkelijk levens verandert.

Om de betrokkenheid van de gemeente bij dit belangrijke werk te versterken, wordt de jeugdvereniging ‘Wees een Zegen’ samen met de zondagschool betrokken bij het onderhouden van contact met de sponsorkinderen. Op deze manier wordt ook de jongere generatie actief betrokken bij het diaconale werk, zodat zij al vroeg leren wat het betekent om een dienaar van Christus te zijn, zowel dichtbij als ver weg.

9.4.3 Noodhulp bij rampen

De roeping tot barmhartigheid betekent ook dat wij als diaconie snel en doeltreffend moeten kunnen reageren wanneer er grote noden ontstaan, zoals bij nationale of internationale rampen. De Bijbel roept ons op om elkaar te helpen in tijden van nood, zoals in Jesaja 58:7, waar staat: *“Is het niet dat u uw brood deelt met de hongerige, en de ellendige, dakloze in huis brengt? Als u een naakte ziet, dat u hem kleedt, en dat u zich voor uw eigen vlees en bloed niet verbergt?”*.

Wanneer er een ramp plaatsvindt, kan de diaconie besluiten om een speciale collecte te houden, waarbij wordt afgeweken van het reguliere collecterooster. Deze gelden worden vervolgens aangewend om hulp te bieden in de vorm van voedsel, water, medische zorg of wederopbouw. Wij zien hierin een belangrijke taak om te laten zien dat de kerk, als het lichaam van Christus, de roep van de noodlijdenden hoort en hen met liefde en zorg wil bijstaan.

Door onze betrokkenheid bij noodhulp en rampenbestrijding geven wij gehoor aan de oproep van Christus om niet alleen te spreken over liefde, maar deze ook daadwerkelijk in daden om te zetten. De diaconale taak om wereldwijd hulp te bieden weerspiegelt het evangelie van Jezus Christus, dat iedereen oproept om naar de noden van de wereld te kijken en daar met liefde en zorg op te reageren.

9.5 Organisatie en financiën van de diaconie

9.5.1 Organisatie

Het diaconaat is een roeping die niet alleen rust op de diaconie zelf, maar op de gehele gemeente. De Schrift roept ons op om *“de lasten van elkaar te dragen, en zo de wet van Christus te vervullen”* (Galaten 6:2.). Echter, het is de diaconie die de gemeente hierin voorgaat en leiding geeft aan het diaconale handelen. In de Hervormde Gemeente van Arnemuiden bestaat het college van diakenen uit zes belijdende leden. Zij dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het diaconale werk, maar vervullen ook specifieke functies. Er is een voorzitter, een secretaris en een penningmeester die ieder hun taken met toewijding en zorg verrichten. De diakenen werken nauw samen met de kerkenraad en zijn aan hen verantwoording verschuldigd over hun beleid en besluiten. Het is van groot belang dat de gemeente als geheel betrokken is bij het werk van de diaconie, maar ook dat de diaconie transparant en verantwoordelijk handelt.

9.5.2 Financiën

De diaconie beheert de financiële middelen die speciaal bestemd zijn voor het diaconale werk, zoals beschreven in Handelingen 6:1-4, waar de apostelen de verantwoordelijkheid voor de zorg aan de armen aan de diakenen overdragen. De diaconie zorgt ervoor dat zowel de begroting als de jaarrekening tijdig worden opgesteld en ter goedkeuring aan de kerkenraad worden voorgelegd. Dit gebeurt met de steun van een accountantsbureau, zodat de financiële integriteit gewaarborgd blijft. De financiën van de diaconie worden ook beschikbaar gesteld ter inzage voor de gemeente, zodat iedereen kan zien hoe de middelen worden ingezet voor de hulp aan de naaste.

9.5.3 Inkomsten

De belangrijkste inkomstenbron van de diaconie zijn de wekelijkse collecten. Deze collecten zijn een essentieel onderdeel van de eredienst, waarin wij onze dankbaarheid aan God tonen door terug te

geven van wat wij uit Zijn hand hebben ontvangen. Zoals in 1 Kronieken 29:14 staat: *“Want wie ben ik, en wat is mijn volk, dat wij de kracht zouden hebben om vrijwillig te geven? Want alles is van U, en wij geven U wat uit Uw hand gekomen is”*.

Naast de collecten ontvangt de diaconie ook giften en rente-inkomsten, waarmee het diaconale werk verder wordt ondersteund. Deze middelen stellen ons in staat om te voorzien in zowel plaatselijke als bovenplaatselijke noden.

9.5.4 Collecterooster

Het collecterooster wordt jaarlijks opgesteld door het college van diakenen en in overleg met het college van kerkrentmeesters ter goedkeuring voorgelegd aan de kerkenraad. Op deze manier wordt gezorgd voor een gebalanceerde verdeling van de inkomsten over de verschillende doelen. De collectes zijn onderverdeeld in verschillende categorieën:

- **Diaconiecollecte:** Deze collecte is bestemd voor het plaatselijke diaconale werk, zoals de ondersteuning van gemeenteleden in nood, het uitdelen van kerstattenties, en andere vormen van praktische hulp.
- **Doelcollecte:** Het geld dat in de doelcollecte wordt opgehaald, is bedoeld voor bovenplaatselijke diaconale doelen. Deze zijn onderverdeeld in categorieën zoals Bijbels onderwijs, christelijke zorgverlening, zending en evangelisatie.
- **Gemeenteopbouwcollecte:** Vanuit deze collecte worden plaatselijke verenigingen en initiatieven ondersteund, zodat ook het opbouwende werk binnen de gemeente financieel gedragen wordt.
- **Doorzendcollectes en extra doorzendcollectes:** Deze collectes worden rechtstreeks overgemaakt naar stichtingen of organisaties waarvoor is gecollecteerd.
- **Bid- en dankdagcollecte:** De diaconie kiest er vaak voor om de collecte op bid- en dankdag te bestemmen voor een bijzonder doel, zoals hulp bij rampen of acute noden.

9.5.5 Uitgaven

De diaconie beheert twee soorten financiële middelen: levend geld (de opbrengsten van collectes en bijdragen) en dood geld (kapitaal uit bezittingen). Het streven is om zoveel mogelijk van het levend geld daadwerkelijk te besteden aan diaconale doelen. Dit geld is ons door God toevertrouwd om te delen met hen die in nood verkeren, zowel dichtbij als ver weg.

In navolging van Jezus Christus, die *“met innerlijke ontferming bewogen”* (Mattheüs 9:36) degenen hielp die geen helper hadden, wil de diaconie de sociaal zwakkeren in de samenleving ondersteunen. Dit betreft onder andere gehandicapten, verslaafden, vluchtelingen, en mensen in financiële nood. Veel van deze hulp verloopt via officiële instellingen en organisaties, maar waar nodig biedt de diaconie ook directe ondersteuning.

9.5.6 Ondersteuningslijst

De diaconie hanteert een ondersteuningslijst waarop alle doelen staan die jaarlijks worden ondersteund. Ieder jaar wordt deze lijst geëvalueerd om te beoordelen of de gesteunde organisaties nog voldoen aan de volgende criteria:

- Heeft de organisatie een christelijke doelstelling?

- Is de organisatie herkenbaar en betrokken bij de gemeente?
- Is de organisatie geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)?
- Wordt er voldoende financiële verantwoording afgelegd via begrotingen en jaarverslagen?
- Is de organisatie stabiel en betrouwbaar in haar werkzaamheden?

Door deze jaarlijkse evaluatie zorgt de diaconie ervoor dat de middelen op een verantwoorde manier worden ingezet en dat de hulp bijdraagt aan het opbouwen van Gods Koninkrijk.

9.6 beleidsvoornemens

Als diaconie van de Hervormde Gemeente van Arnhem erkennen wij dat diaconaat een essentiële roeping is die de gehele gemeente omvat. Wij beschouwen het als een belangrijke taak om een voortdurende oproep tot dienstbaarheid aan alle leden van de gemeente te richten. In de geest van Hebrëen 10:24-25 willen we ervoor zorgen dat iedereen zich verantwoordelijk voelt voor elkaar en de roeping tot barmhartigheid naleeft. Daarom zullen we als diaconie de komende jaren gericht werken aan de volgende beleidsvoornemens:

1. Versterken van Gemeente Betrokkenheid

- **Oproep tot Vrijgevigheid:** Wij willen de gemeente aansporen om vrijmoedig te geven. Dit zal onder andere worden gedaan door regelmatig getuigenissen te delen van hoe diaconale hulp levens heeft veranderd, alsook door inspirerende preken en berichten in de kerkbode.
- **Diaconale Gemeenteavond:** Er gaat bekeken worden of er een jaarlijkse diaconale gemeenteavond georganiseerd kan worden waar gemeentelieden elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen delen en kunnen worden geïnformeerd over diaconale activiteiten en behoeften binnen de gemeente.

2. Verlagen van Drempels voor Hulpvragen

- **Toegankelijke Informatie:** We willen de informatie over het aanvragen van hulp eenvoudiger en toegankelijker maken. Dit omvat het updaten van onze communicatiemiddelen en het actief informeren van de gemeentelieden over hoe en wanneer zij hulp kunnen vragen.

3. Ontwikkeling van Diaconaal Werk

- **Ondersteuning van Regionale Initiatieven:** Wij willen onze betrokkenheid bij regionale diaconale organisaties en initiatieven versterken. Dit houdt ook in dat we een netwerk van vrijwilligers opbouwen die beschikbaar zijn voor diaconale activiteiten.

10. Kerkrentmeesters

10.1 Organisatie

De organisatie van de hervormde gemeente van Arnemuiden steunt op verschillende organen die elk hun eigen verantwoordelijkheid dragen. Het doel van deze organisatie is om het geestelijke en materiële leven binnen de gemeente mogelijk te maken, te ondersteunen en te versterken. Het College van Kerkrentmeesters speelt hierin een centrale rol, ondersteund door de Commissie van Advies en andere medewerkers en vrijwilligers. In 1 Korinthiërs 14:40 staat: "*Laat alle dingen op een gepast wijze en in goede orde gebeuren*". Deze oproep van Paulus benadrukt het belang van orde en respect in alles wat de gemeente doet, inclusief het beheer van haar materiële en organisatorische aspecten. De kerkrentmeesters spelen een belangrijke rol in het handhaven van deze orde, door de financiën, het onderhoud van gebouwen en de zorg voor andere praktische zaken van de gemeente te beheren. Het zorgt ervoor dat de gemeente zich kan concentreren op haar geestelijke taken, zoals de eredienst en de verkondiging van het evangelie, in een goed georganiseerde en goed onderhouden omgeving. Het is dus niet alleen een praktische verantwoordelijkheid, maar ook een manier om Gods huis op een eerbiedige en ordelijke manier te ondersteunen.

10.1.1 Het College van Kerkrentmeesters

Het College van Kerkrentmeesters is belast met het scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de kerkelijke gemeente. Het college, bestaande uit vijf kerkrentmeesters, waarvan drie tevens deel uitmaken van de kerkenraad, heeft een breed takenpakket. Eén van deze drie leden fungeert als voorzitter. De verantwoordelijkheden van het college omvatten:

- **Beleidsplan en Financieel Beheer:** Het college werkt mee aan de totstandkoming van het beleidsplan, stelt de jaarlijkse begroting op en verzorgt de jaarrekening. Hiermee wordt niet alleen de financiële transparantie van de gemeente gewaarborgd, maar wordt ook een koers voor de toekomst uitgezet die aansluit bij de doelstellingen van de gemeente.
- **Financiën en Verzekeringen:** Het college draagt zorg voor een gedegen financieel beheer, waarbij naast de lopende kosten ook aandacht wordt besteed aan risicomanagement en verzekeringen. Het college heeft hierin een verantwoordelijke rol om de gemeente in financieel opzicht weerbaar te maken en te houden.
- **Geldwerving:** Voor de continuïteit van de gemeente is voldoende inkomsten genereren noodzakelijk. Het college is verantwoordelijk voor de coördinatie van diverse vormen van geldwerving, zoals collectes, giften, acties en donaties. Hierbij wordt gestreefd naar een goed draagvlak onder gemeenteleden en verantwoordelijke financiële keuzes.
- **Beheer van Roerende en Onroerende Zaken:** Het college beheert de eigendommen van de gemeente, zowel roerend (zoals apparatuur en meubels) als onroerend (de kerkgebouwen, pastorie en bijbehorende gronden). Dit beheer omvat onderhoud, renovaties en eventuele uitbreidingen die nodig zijn voor de instandhouding en veiligheid van deze eigendommen.
- **Faciliteren van Ruimte voor Erediensten en Activiteiten:** Het college zorgt ervoor dat de kerkgebouwen en andere ruimtes beschikbaar en geschikt zijn voor erediensten, bijeenkomsten, catechese en andere activiteiten van de gemeente. Dit omvat het

voorbereiden van ruimtes, het in stand houden van voorzieningen en het ondersteunen van logistieke aspecten.

- **Orde, Veiligheid en Hulpverlening:** Er wordt zorg gedragen voor orde, veiligheid en hulpverlening binnen en rondom de kerkelijke gebouwen. Dit omvat niet alleen brandveiligheid en noodvoorzieningen, maar ook het creëren van een veilige omgeving voor gemeenteleden, bezoekers en vrijwilligers.
- **Ledenadministratie:** Het bijhouden van een actuele en nauwkeurige ledenadministratie is van groot belang voor de betrokkenheid en zorg binnen de gemeente. Het college is verantwoordelijk voor deze administratie en zorgt ervoor dat belangrijke wijzigingen (zoals geboorte, doop, belijdenis, huwelijk en overlijden) nauwkeurig worden geregistreerd.
- **Personeelsbeleid en Werkgeverschap:** Als werkgever draagt het college zorg voor het personeelsbeleid. Dit omvat de aanstelling, begeleiding en ontwikkeling van medewerkers en vrijwilligers binnen de gemeente, evenals de naleving van de kerkelijke regelgeving en arbeidsvoorwaarden zoals vermeld in Ordinantie 11.
- **Registratie en Documentatie:** Het college beheert essentiële kerkelijke registers, zoals het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek. Daarnaast houdt het college het archief van de gemeente bij, waarin belangrijke documenten en verslagen worden opgeslagen ter bewaring voor de toekomst.

10.1.2 De Commissie van Advies

Het College van Kerkrentmeesters wordt ondersteund door een Commissie van Advies. Deze commissie speelt een waardevolle rol in het adviseren van het college over diverse beleids- en beheerszaken en heeft daarnaast ook een uitvoerende functie. Hoewel de leden van deze commissie geen formeel stemrecht hebben, hecht het college grote waarde aan hun adviezen. De commissie draagt bij aan een breed draagvlak voor besluiten en aan een zorgvuldige uitvoering van de beleidsdoelen. De Commissie van Advies en het College van Kerkrentmeesters komen tweemaal per jaar bijeen voor overleg. Deze vergaderingen bieden een platform voor uitwisseling van ideeën, bijsturing van beleid en afstemming van taken. Op deze manier wordt de samenwerking tussen beide organen versterkt en worden gezamenlijke doelen effectiever gerealiseerd.

10.1.3 Koster en Vrijwilligersoverleg

Naast het College van Kerkrentmeesters en de Commissie van Advies spelen de koster, die als vrijwilligers belangrijke taken vervullen binnen de gemeente, een rol in het praktische beheer van de kerkelijke gebouwen en diensten. Eén keer per jaar vindt er overleg plaats tussen de koster en het College van Kerkrentmeesters. Dit overleg is bedoeld om praktische zaken af te stemmen, ervaringen uit te wisselen en knelpunten te bespreken. Op deze manier wordt de ondersteuning van de eredienst en de diverse activiteiten in de gemeente goed geregeld en kunnen vrijwilligers hun werk in een goede samenwerking uitvoeren.

10.2 Financieel beheer

De financiële continuïteit en stabiliteit van de hervormde gemeente van Arnhem steunen voornamelijk op collecteopbrengsten en vrijwillige bijdragen van gemeenteleden. Het College van Kerkrentmeesters is voortdurend op zoek naar manieren om deze inkomsten te vergroten, zodat het werk en de taken van de gemeente ook in de toekomst goed gefinancierd kunnen worden. Eén van de aandachtspunten hierbij is het stimuleren van het gebruik van collectemunten onder

gemeenteleden, evenals het periodiek indexeren van deze munten om de waarde ervan aan te passen aan de economische omstandigheden.

10.2.1 Uitgaven en Investeringsen

Het College van Kerkrentmeesters heeft een zorgvuldig beleid voor de beoordeling van uitgaven en investeringen, met een gelaagde besluitvormingsstructuur:

- **Uitgaven tot €1.000** worden zelfstandig beoordeeld en goedgekeurd door de penningmeester.
- **Uitgaven tussen €1.000 en €10.000** vereisen, na een advies van de financiële commissie, goedkeuring van het College van Kerkrentmeesters.
- **Uitgaven boven €10.000** vereisen instemming van zowel het College van Kerkrentmeesters als de kerkenraad.

Deze gefaseerde aanpak zorgt voor een balans tussen efficiëntie en zorgvuldigheid bij financiële beslissingen en waarborgt dat grotere uitgaven breed gedragen worden binnen de kerkelijke leiding.

10.2.2 Begroting en Jaarrekening

In overeenstemming met de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) stelt het College van Kerkrentmeesters jaarlijks een begroting op. Deze begroting wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de kerkenraad en vervolgens voor inzage beschikbaar gesteld aan de gemeenteleden, zodat er transparantie is over de geplande inkomsten en uitgaven.

Aan het einde van elk boekjaar legt het college verantwoording af over de financiële gang van zaken door middel van een jaarrekening, opgesteld volgens de voorschriften van de PKN. Na goedkeuring door de kerkenraad wordt ook de jaarrekening beschikbaar gesteld voor inzage door gemeenteleden, zodat zij inzicht krijgen in het financiële beheer van hun gemeente.

10.2.3 Financiële Reserve

Om de stabiliteit van de gemeente te waarborgen, streeft het college ernaar een financiële reserve aan te houden die toereikend is om minimaal één jaar een fulltime predikant te bekostigen, zelfs in het geval van tijdelijke wegval van inkomsten. Deze reserve biedt een belangrijke buffer voor onvoorziene omstandigheden en draagt bij aan de duurzame continuïteit van de gemeente.

10.3 Beheer en gebruik van kerk en kerkelijke gebouwen

Het beheer van de kerk en bijbehorende gebouwen speelt een cruciale rol in het functioneren van de gemeente en de ondersteuning van haar activiteiten. Om de gebouwen in goede staat te houden en het gebruik ervan zorgvuldig te beheren, worden periodieke inspecties en onderhoudsmaatregelen uitgevoerd, en zijn er richtlijnen opgesteld voor het gebruik door externe partijen.

10.3.1 Bouwtechnische Inspectie en Onderhoud

Jaarlijks wordt de kerk door "Erfgoed Zeeland" bouwtechnisch geïnspecteerd om de staat van onderhoud te evalueren. Deze inspecties zijn essentieel om de historische waarde en functionele staat van de kerk en de aanverwante gebouwen te behouden. Het beleid van de gemeente is gericht

op het vasthouden van een hoog onderhoudsniveau, waarbij zowel grote als kleine herstelwerkzaamheden tijdig worden uitgevoerd.

Het onderhoud van de kerkelijke gebouwen, waaronder de pastorie, wordt uitgevoerd op basis van een meerjarenonderhoudsplanning die elk jaar wordt geactualiseerd. Deze planning houdt rekening met verwachte onderhoudswerkzaamheden en kosten, zodat het onderhoud structureel en efficiënt kan worden uitgevoerd. De pastorie wordt verhuurd aan de predikant volgens de normen van de Protestantse Kerk in Nederland en is voorzien van een werkruimte. Bij wisseling van predikant worden eventuele noodzakelijke aanpassingen of groot onderhoud aan het pand overwogen, zodat het pand altijd in goede staat verkeert en geschikt is voor gebruik.

10.3.2 Openstelling en Gebruik door Externe Partijen

De kerk wordt enkele keren per jaar opengesteld voor bezoekers, op initiatief van de evangelisatiecommissie. Deze openstellingen zijn momenten waarop de kerk gastvrijheid biedt aan de lokale gemeenschap en belangstellenden om het gebouw te bezichtigen en de sfeer van de kerk te ervaren.

Het beleid voor gebruik van kerkelijke gebouwen door externe partijen is gericht op het ondersteunen van diaconale en kerkelijke activiteiten. De gebouwen worden niet commercieel verhuurd, maar kunnen wel tegen een onkostenvergoeding worden gebruikt door koren of verenigingen van andere kerkelijke gemeenten, mits de activiteit een diaconaal doel ondersteunt en door de kerkenraad is goedgekeurd. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat de organiserende partij zelf zorgt voor voldoende hulpverleners om de veiligheid en organisatie te waarborgen.

10.3.3 Rouw- en Trouwgelegenheden voor Andere Kerkgenootschappen

In principe is het mogelijk voor mensen van andere kerkgenootschappen om een rouw- of trouwdienst te laten plaatsvinden in de kerk of een kerkelijk gebouw van de gemeente. Voor deze diensten gelden enkele voorwaarden die passen bij het belijden en de gebruiken van de gemeente. Een verzoek om een dergelijke dienst te houden moet vooraf worden goedgekeurd door de kerkenraad, waarbij de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

- Het betrokken kerkgenootschap dient naast Gods Woord ook de Drie Formulieren van Enigheid te onderschrijven;
- De liturgische invulling van de dienst moet vergelijkbaar zijn met de wijze waarop de gemeente deze diensten invult;
- De dienst moet geleid worden door een mannelijke voorganger;
- Huwelijksdiensten voor personen van hetzelfde geslacht worden niet toegestaan;
- Aan het College van Kerkrentmeesters is een onkostenvergoeding van € 100, verschuldigd die door voornoemd college wordt vastgesteld.

De kerkenraad behoudt zich te allen tijde het recht voor om een verzoek niet in te willigen, ook indien aan bovenstaande voorwaarden is voldaan, waarbij elke aanvraag zorgvuldig en in lijn met het beleidsplan wordt beoordeeld.

10.4 Communicatie

Communicatie binnen de hervormde gemeente van Arnemuiden is van groot belang om de betrokkenheid van de gemeenteleden te bevorderen, actuele informatie te delen en een breed bereik te realiseren, zowel binnen de gemeente als daarbuiten. Verschillende communicatiekanalen worden ingezet om dit te bewerkstelligen, waaronder de kerkelijke uitgaven, radio- en beelduitzendingen, de website en sociale media.

10.4.1 Kerkbode en weekbrief

De kerkbode is een belangrijk communicatiemiddel voor de Hervormde Gemeente van Arnemuiden. De uitgave verschijnt in principe maandelijks, met uitzondering van de zomermaanden, wanneer de frequentie wordt aangepast. Het kerkblad bevat belangrijke informatie over gemeentelijke activiteiten, diensten, beleidszaken en pastorale zorg. De administratie en financiële verantwoordelijkheid van het kerkblad liggen bij het College van Kerkrentmeesters, maar de inhoudelijke verantwoordelijkheid berust bij de kerkenraad en de aangewezen redactie.

Naast de kerkbode wordt er wekelijks een weekbrief verspreid, die essentieel is voor het verstrekken van actuele en relevante informatie aan de gemeenteleden. Deze weekbrief wordt per e-mail verspreid. In de weekbrief worden de gemeenteleden geïnformeerd over de diensten van de komende week, bijzondere activiteiten in de gemeente en belangrijke mededelingen. Een belangrijk onderdeel van de weekbrief is de pastorale zorg. Hierin worden gemeenteleden genoemd die ziek zijn, in het ziekenhuis liggen, of die onlangs een verlies hebben geleden door het overlijden van een geliefde. Deze persoonlijke boodschappen dragen bij aan het gevoel van verbondenheid en zorgen ervoor dat de gemeenteleden zich gesteund weten in moeilijke tijden. Ook worden er mededelingen gedaan over het overlijden van gemeenteleden, waarbij aandacht wordt besteed aan de uitvaartdiensten en de mogelijkheid voor de gemeenteleden om hun medeleven te betuigen. Het doel van de weekbrief is om een kort en helder overzicht te geven van wat er in de gemeente speelt, zodat gemeenteleden goed geïnformeerd blijven over de diensten, activiteiten en de pastorale zorg. De weekbrief versterkt de onderlinge verbondenheid en zorgt ervoor dat niemand belangrijke informatie mist. De inhoudelijke verantwoordelijkheid van zowel de kerkbode als de nieuwsbrief ligt bij de kerkenraad.

10.4.2 Kerkradio

Binnen de hervormde gemeente van Arnemuiden wordt de eredienst en andere belangrijke activiteiten uitgezonden via kerkomroep. Deze uitzendingen zijn voor iedereen toegankelijk, via het internet. Alle erediensten worden opgenomen en kunnen achteraf gedownload worden via de website kerkomroep.nl. Het College van Kerkrentmeesters zorgt voor het technisch beheer van deze uitzendkanalen en is verantwoordelijk voor de continuïteit van de uitzendingen. Indien er wijzigingen optreden in de wijze van uitzenden, zorgen de kerkrentmeesters ervoor dat gemeenteleden, in het bijzonder ouderen, adequaat geholpen worden bij het omschakelen naar nieuwe technieken.

10.4.3 Beelduitzendingen

De gemeente maakt gebruik van beelduitzendingen voor het verspreiden van de erediensten en andere activiteiten. Deze uitzendingen worden verzorgd vanuit de kerk en zijn toegankelijk via het internet via het platform YouTube. In overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), worden in de gebouwen waar beelduitzendingen plaatsvinden,

informatieve borden geplaatst. Deze borden informeren gemeenteleden over de mogelijkheid dat zij in beeld kunnen komen tijdens uitzendingen. Bij het betreden van het gebouw gaan de aanwezigen akkoord met het mogelijk in beeld verschijnen. Periodiek zal geëvalueerd worden of er behoefte is aan de inzet van andere technieken of kanalen voor beelduitzendingen, om de communicatiemogelijkheden verder te verbeteren en uit te breiden.

10.4.4 Website

De website van de hervormde gemeente van Arnhemuiden fungeert als het belangrijkste online platform voor actuele informatie over het gemeentewerk, de wijkactiviteiten, predikanten, ambtsdragers, verenigingen en andere relevante zaken. Het beleid is erop gericht om de website altijd up-to-date te houden, met speciale aandacht voor technische innovaties en vernieuwingen. Het College van Kerkrentmeesters zorgt ervoor dat de website technisch goed functioneert en dat de gebruikerservaring voor de gemeenteleden optimaal is.

10.4.5 Sociale Media

De hervormde gemeente van Arnhemuiden maakt gebruik van sociale media als aanvullend communicatiemiddel. Dit biedt de mogelijkheid om een breder publiek te bereiken en de betrokkenheid van jongere en minder betrokken leden te vergroten. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van sociale media worden regelmatig bekeken en beoordeeld om te bepalen in hoeverre deze kanalen ingezet kunnen worden voor de verspreiding van kerkelijke informatie en het benaderen van de gemeenteleden over diverse zaken, zoals diensten, activiteiten, en sociale initiatieven. Het College van Kerkrentmeesters zal continu monitoren welke platformen het meeste rendement opleveren en de gemeentelijke communicatie kunnen versterken. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de gewenste tone of voice en privacy-aspecten, zodat sociale media effectief en respectvol worden ingezet.

10.5 Orgelbeleid

10.5.1 Het orgel en orgelonderhoud

Het orgel neemt een centrale plaats in tijdens de erediensten van de hervormde gemeente van Arnhemuiden en speelt een belangrijke rol bij de begeleiding van de gemeentezang. Het orgel draagt bij aan de sfeer en het karakter van de dienst en versterkt de lofprijzing en eerbied van de gemeente voor God. Het huidige Van Vulpenorgel, dat dateert uit 1990, is een waardevol instrument dat met zorg wordt onderhouden om zijn klankrijkdom en kwaliteit te behouden. Regelmatig onderhoud en, indien nodig, restauratie zorgen ervoor dat het orgel zijn klankkwaliteit behoudt en ook in de toekomst zijn rol kan vervullen. Het College van Kerkrentmeesters draagt zorg voor de instandhouding van het orgel en werkt nauw samen met orgelbouwers en technici om dit te waarborgen.

10.5.2 Organisten en Begeleiding van de Gemeentezang

De begeleiding van de gemeentezang wordt verzorgd door een aantal vaste organisten die hun taak met toewijding en in lijn met het karakter van de eredienst vervullen. Deze organisten hebben een vrijwilligersovereenkomst met de gemeente en ontvangen jaarlijks een onkostenvergoeding als waardering voor hun inzet. Hun spel begeleidt de gemeente tijdens het zingen van de Psalmen en enkele Gezangen uit de vertaling van 1773, waarbij het orgelspel bijdraagt aan de gedragen en

ingetogen sfeer van deze liederen. Tijdens de dienst zorgt de organist niet alleen voor begeleiding van de gemeentezang, maar speelt hij ook gepaste orgelmuziek op momenten waarop er niet gezongen wordt, zoals voor en na de dienst en tijdens de collecte. De keuze van de stukken is zorgvuldig en passend bij de aard van de eredienst. De organist houdt bij het selecteren van muziekstukken rekening met de boodschap van de schriftlezing en de prediking. Dit betekent dat het orgelspel aansluit bij het thema van de dienst en bij de sfeer die het voorgedragen Woord oproept. Deze zorgvuldige afstemming versterkt de samenhang in de dienst en helpt de gemeente om de boodschap van de dienst op een dieper niveau te ervaren en te overdenken.

10.6 Orde, veiligheid en hulpverlening

De hervormde gemeente van Arnemuiden hecht grote waarde aan een veilige en ordelijke omgeving binnen haar kerkelijke gebouwen, zodat alle gemeenteleden en bezoekers zich welkom en beschermd voelen. Om dit te waarborgen, zijn er duidelijke richtlijnen opgesteld voor orde, veiligheid en hulpverlening tijdens de erediensten en andere activiteiten.

Ontvangst en Begeleiding van Kerkgangers

Bij de ingangen van de kerk staan commissieleden paraat om de binnenkomende kerkgangers te verwelkomen en, indien nodig, aan te spreken. Deze ontvangst bevordert niet alleen de gastvrijheid, maar draagt ook bij aan een sfeer van toezicht en zorg, wat bijdraagt aan de veiligheid van alle aanwezigen. De commissieleden letten op eventuele onregelmatigheden en zorgen ervoor dat bezoekers zich op hun gemak voelen bij het betreden van het kerkgebouw.

Veiligheid van Deuren en Uitgangen

Voor de veiligheid van alle aanwezigen zijn de deuren van de kerkelijke gebouwen die voorzien zijn van panieksluitingen tijdens activiteiten gesloten. Deze panieksluitingen garanderen dat in geval van nood de uitgangen snel en gemakkelijk toegankelijk zijn voor een vlotte evacuatie. Het is de verantwoordelijkheid van de commissieleden en de koster om te controleren dat deze veiligheidsmaatregelen correct worden toegepast en dat alle vluchtwegen vrijgehouden worden.

Afsluiting van Gebouwen en Terreinen

Na elke dienst of activiteit is het van groot belang dat alle deuren, ramen en hekwerken goed worden afgesloten om de gebouwen en eigendommen te beschermen tegen onbevoegde toegang en schade. De commissieleden en koster hebben hierbij de taak om een laatste ronde te maken door het gebouw en het terrein om te verifiëren dat alles veilig is afgesloten.

Hulpverlening en Noodprocedures

In geval van calamiteiten zijn de commissieleden getraind om snel en adequaat te reageren. Zij zijn op de hoogte van de noodprocedures en weten hoe zij eerste hulp moeten verlenen indien nodig. Daarnaast zijn er plannen opgesteld voor snelle evacuatie en communicatie met hulpdiensten, zodat de veiligheid van alle aanwezigen in geval van nood wordt gewaarborgd.

Binnen de Hervormde Gemeente van Arnemuiden streven wij naar een veilige en vertrouwde omgeving voor alle gemeenteleden. Veiligheid betekent dat ieder zich gezien en gehoord weet, dat er ruimte is om geloof te delen, en dat grenzen worden gerespecteerd. Als gemeente willen we grensoverschrijdend gedrag voorkomen en actief werken aan een sociaal veilige cultuur.

10.7 Vertrouwenspersonen

De Hervormde Gemeente van Arnhem wil een veilige en zorgzame gemeenschap zijn, waar ieder gemeentelid zich gerespecteerd en gehoord voelt. In aansluiting op het beleid van de Protestantse Kerk Nederland (PKN) en in het kader van sociale veiligheid en pastoraal zorgvuldig handelen zijn binnen onze gemeente drie vertrouwenspersonen aangesteld. Dit gedeelte beschrijft hun rol, werkwijze en de randvoorwaarden waarbinnen zij functioneren.

Doelstelling

Het aanstellen van vertrouwenspersonen heeft tot doel om gemeenteleden een laagdrempelig aanspreekpunt te bieden bij ongewenst gedrag, grensoverschrijdende situaties of persoonlijke zorgen waarbij een onafhankelijke luisterend oor gewenst is. Hierbij valt te denken aan:

- ongepast gedrag binnen kerkelijke verbanden;
- vermoedens van misbruik of intimidatie;
- spanningen binnen teams of commissies;
- pastorale zorgen die niet makkelijk elders gedeeld kunnen worden.

Taken en verantwoordelijkheden

De vertrouwenspersonen:

- bieden een luisterend oor aan leden van de gemeente die een hulpvraag hebben rondom sociale veiligheid of integriteit;
- geven informatie over mogelijke vervolgstappen en verwijzen indien nodig door naar professionele instanties of kerkelijke organen;
- handelen vertrouwelijk en onafhankelijk;
- leggen geen inhoudelijke verantwoordelijkheid af over gesprekken, tenzij er sprake is van dreigend gevaar voor personen of (wettelijke) meldplicht.

Werkwijze

- De vertrouwenspersonen zijn bereikbaar via persoonlijke contactgegevens die gepubliceerd worden via het kerkblad en/of de website van de gemeente.
- Gemeenteleden kunnen zelfstandig contact opnemen. Indien gewenst kan ook een ambtsdrager verwijzen.
- Bij ontvangst van een melding luistert de vertrouwenspersoon actief, zonder oordeel, en bespreekt samen met de melder wat eventuele vervolgstappen zijn.
- Er wordt alleen actie ondernomen met toestemming van de melder, tenzij veiligheid van personen in het geding is.

Onafhankelijkheid en geheimhouding

Vertrouwenspersonen functioneren onafhankelijk van de kerkenraad. Zij hebben geen stemrecht in

besluitvorming rond casuïstiek. Zij ondertekenen een geheimhoudingsverklaring en zijn verplicht vertrouwelijkheid te waarborgen, tenzij zwaarwegende belangen het doorbreken van die vertrouwelijkheid rechtvaardigen (zoals gevaar voor een kind of ander gemeentelid).

Aanstelling en scholing

De vertrouwenspersonen worden benoemd door de kerkenraad, bij voorkeur voor een termijn van vier jaar met mogelijkheid tot verlenging. Zij dienen:

- over pastorale en sociale vaardigheden te beschikken;
- benaderbaar, discreet en integer te zijn;
- bereid te zijn tot het volgen van (na)scholing of intervisie.

Evaluatie en borging

Eén keer per jaar brengen de vertrouwenspersonen verslag uit aan de kerkenraad. Tijdens dit moment kan de kerkenraad ook vragen stellen aan de vertrouwenspersonen. Hierbij wordt gelet op de werking van het beleid, eventuele knelpunten en mogelijkheden voor verbetering. De inhoud van gesprekken wordt daarbij uiteraard niet besproken.

10.8 Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

In lijn met landelijke richtlijnen en het beleid van de Protestantse Kerk in Nederland is het vanaf 1 juli 2025 verplicht dat bepaalde vrijwilligers en functionarissen binnen de Hervormde Gemeente van Arnemuiden een geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) overleggen. Hiermee dragen we bij aan een cultuur waarin sociale veiligheid, vertrouwen en integriteit centraal staan. De verplichting tot het overleggen van een VOG geldt in elk geval voor:

- alle ambtsdragers (ouderlingen, diakenen, predikanten);
- personen die betrokken zijn bij pastoraal bezoekwerk;
- begeleiders van minderjarigen of andere kwetsbare personen (zoals in het jeugdwerk of bij diaconale hulpverlening);
- de aangestelde vertrouwenspersonen.

De VOG is een middel om risicofactoren te verkleinen en laat zien dat iemand geen strafbare feiten heeft gepleegd die een risico vormen voor de betreffende taak of functie. De aanvraag van een VOG verloopt via de kerkenraad en is voor vrijwilligers kosteloos. Nieuwe functionarissen dienen hun VOG te overleggen vóór aanvang van hun taak. Bij herbenoeming of verlenging van een functie kan de kerkenraad opnieuw om een actuele VOG vragen. De kerkenraad is verantwoordelijk voor de registratie en het beheer van de VOG's op een veilige en vertrouwelijke manier. De vrijwilligers die de ledenadministratie verzorgen zullen ook de administratie van de VOG's verzorgen, totdat er vanuit de PKN een systeem hiervoor beschikbaar wordt gesteld. Met deze maatregel onderstrepen wij als gemeente het belang van zorgvuldige omgang met elkaar en zetten wij ons actief in voor een veilige kerkelijke omgeving voor jong en oud.

10.9 Administratie

Een goede en zorgvuldige administratie is essentieel voor het goed functioneren van de gemeente en het naleven van de voorschriften die door de kerkorde en andere richtlijnen worden gesteld. De administratieve taken worden uitgevoerd door vrijwilligers onder de verantwoordelijkheid van het College van Kerkrentmeesters, dat ervoor zorgt dat alle administratieve processen op een ordelijke en transparante wijze verlopen.

10.9.1 Verzorgen van de Ledenadministratie

De ledenadministratie is een belangrijke taak binnen de kerkelijke organisatie. Alle gegevens van gemeenteleden worden zowel in het LRP-systeem als in de administratie voor de kerkenraad zorgvuldig bijgehouden. Dit wordt uitgevoerd door vrijwilligers die onder toezicht staan van het College van Kerkrentmeesters. De ledenadministratie is niet alleen van belang voor administratieve doeleinden, maar ook voor de communicatie met gemeenteleden, het bijhouden van doop-, belijdenis- en trouwgegevens, en het organiseren van pastorale zorg. Het College van Kerkrentmeesters waarborgt dat de gegevens altijd actueel en correct zijn, en dat er een verantwoorde omgang is met persoonlijke informatie, conform de privacywetgeving.

10.9.2 Verzorgen van het Personeelsbeleid en Fungeren als Werkgever

Het personeelsbeheer binnen de gemeente omvat zowel het aangaan van arbeidsovereenkomsten voor het personeel in loondienst als het zorgen voor de juiste voorwaarden voor vrijwilligers. Het College van Kerkrentmeesters is verantwoordelijk voor het aanstellen van personeel in loondienst, nadat dit is goedgekeurd door de kerkenraad. Zij beheren de arbeidsovereenkomsten, zorgen voor de bijbehorende administratieve afhandeling, en waarborgen dat alle personeelsleden werken onder de juiste arbeidsomstandigheden en regelingen.

Daarnaast zorgt het college ervoor dat de vrijwilligers die voor de gemeente werkzaam zijn, voldoende verzekerd zijn tijdens hun werkzaamheden. Dit betreft onder andere ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekeringen, zodat zowel de gemeente als de vrijwilligers zelf goed beschermd zijn tegen mogelijke risico's tijdens hun dienstbare activiteiten.

10.9.3 Bijhouden van de Registers van de Gemeente

De kerkenraad houdt de officiële registers van de gemeente bij, waaronder het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek. Deze registers zijn van groot belang voor het vastleggen van de levenswandel van de gemeenteleden en voor de voortgang van hun relatie met de gemeente en met God. De verantwoordelijkheid voor het bijhouden en beheren van deze registers ligt bij een ouderling-kerkrentmeester, die ervoor zorgt dat de gegevens op de juiste wijze worden geregistreerd en bewaard. Het bijhouden van deze registers is niet alleen een administratieve taak, maar ook een belangrijk aspect van het pastoraat en de zorg voor de leden.

10.9.4 Beheren van het Archief

Het beheer van het archief is een andere belangrijke administratieve verantwoordelijkheid binnen de gemeente. Het archief bevat belangrijke documenten, verslagen, beleidsstukken, correspondentie en andere materialen die het functioneren van de gemeente ondersteunen en documenteren. De secretaris van het College van Kerkrentmeesters is verantwoordelijk voor het bijhouden van dit archief, en zorgt ervoor dat alle documenten op een systematische manier worden bewaard.

Regelmatig wordt het archief overgedragen aan het Zeeuws Archief in Middelburg, zodat de waardevolle documenten op een veilige en professionele manier worden opgeslagen en toegankelijk blijven voor toekomstige generaties.

10.10 Beleidsvoornemens

1. Optimalisatie van Inkomstenbronnen

Het college zal de verschillende bronnen van inkomsten voor de gemeente verder verkennen en stimuleren. Dit betreft zowel de reguliere collecteopbrengsten als mogelijkheden voor extra inkomsten, zoals het promoten van collectemunten en het organiseren van (kleine) fondsenwervingscampagnes.

2. Onderhoud en Duurzaamheid van de Kerkgebouwen

Er zal een meerjarenonderhoudsplan voor de kerkgebouwen en de pastorie worden ontwikkeld en geactualiseerd. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan duurzaamheid en het realiseren van energiezuinige maatregelen.

3 Ondersteunen van Kerkrentmeesterlijk Beleid op Lange Termijn

Het college zal zich richten op het opbouwen van een reservefonds, waarmee de gemeente voor onvoorziene omstandigheden en toekomstige predikantsvergoedingen kan worden voorzien.

11. Kerk en Israël

11.1 Uitgangspunten

De relatie tussen de kerk en Israël is van fundamenteel belang binnen het christelijk geloof en de identiteit van de kerk. In de Bijbelse geschiedenis speelt Israël een unieke rol als het door God uitverkoren volk, aan wie Hij Zijn verbond en beloften heeft gegeven. Deze verbondenheid is niet alleen historisch van betekenis, maar vormt ook de basis voor de christelijke hoop en verwachting. Israël is het volk waardoor de Heilige Schrift en uiteindelijk ook Jezus Christus, de Messias, aan de wereld zijn gegeven. De relatie met Israël herinnert de kerk voortdurend aan haar wortels en de onverminderde trouw van God aan Zijn beloften.

Voor de Hervormde Gemeente van Arnhem is deze verbondenheid met Israël een essentieel onderdeel van het geloof en de gemeentepraktijk. Israël herinnert ons aan de wortels van ons geloof en roept ons op tot trouw aan de Bijbelse boodschap en de hoop op Gods Koninkrijk. Binnen onze gemeente streven wij ernaar deze onopgeefbare verbondenheid met Israël actief vorm te geven en levendig te houden, zodat de verwachting van het Koninkrijk van God en het geloof in Christus in verbondenheid met Israël wordt verdiept. In de relatie met Israël hanteert de kerkenraad hierbij de volgende uitgangspunten:

- De relatie tussen de kerk en Israël vormt een kernwaarde die essentieel is voor het zelfverstaan van de kerk. Dit komt tot uiting in artikel 1 van de Kerkorde, waar deze verbinding direct bij de kern van het geloof wordt gelegd: "De Kerk ... die zich, delend in de aan Israël geschonken verwachting, uitstrekt naar de komst van het Koninkrijk van God" (art. 1.1). Dit onderstreept dat de identiteit van de kerk onlosmakelijk verweven is met het volk Israël en de belofte die God aan hen heeft gegeven.
- De kerk ziet het als haar roeping om haar onopgeefbare verbondenheid met Israël zichtbaar te maken. Dit betekent niet alleen een geestelijke en theologische band, maar ook een actieve betrokkenheid bij het leven en de toekomst van het volk Israël.
- Als geloofsgemeenschap die Christus belijdt, zoekt de kerk het gesprek met Israël over het verstaan van de Heilige Schrift en de belofte van het Koninkrijk van God. De dialoog met Israël gaat over fundamentele geloofskwesties en hoe beide gemeenschappen samen uitzien naar de vervulling van Gods Koninkrijk (art. 1.7).
- Voor de Hervormde Gemeente van Arnhem is de relatie met Israël een belangrijk onderdeel van haar geloofsbelijdenis en identiteit. De kerkenraad zet zich in om dit besef binnen de gemeente levend te houden. Onze drijfveer is om, geïnspireerd door Romeinen 11:11, Israël tot jaloersheid te wekken door onze toewijding aan Gods belofte en ons geloof in Christus.
- Op de Israëlzondag (eerste zondag van oktober) wordt tijdens de diensten speciaal stilgestaan bij de band met het Joodse volk; zowel de eigen predikant als eventuele gastpredikanten worden hier vooraf aan herinnerd.

11.2 Beleidsvoornemens

De kerkenraad heeft als doel om deze verbondenheid concreet vorm te geven door de volgende beleidsvoornemens:

1. **Ontmoeting en dialoog:** De ontmoeting met Israël en met joodse gemeenschappen in Zeeland bevorderen om wederzijdse begrip en respect te verdiepen.
2. **Antisemitisme bestrijden:** Onze gemeente waarschuwt tegen alle vormen van antisemitisme en zet zich in voor bestrijding van vooroordelen en haat. Wij zien dit als een uiting van onze christelijke waarden en onze verantwoordelijkheid in de samenleving.
3. **Dienstbaarheid aan Israël:** Aanmoedigen van concrete vormen van dienstbetoon aan Israël en joodse gemeenschappen. Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het ondersteunen van projecten die bijdragen aan het welzijn van het volk Israël en door het houden van specifieke collecten, bijvoorbeeld voor de stichting Steun Messias Belijdende Joden.

Met deze initiatieven willen wij onze verbondenheid met Israël in het leven van onze gemeente verankeren en een levende getuigenis zijn van Gods trouw aan Israël en Zijn belofte aan ons als gelovigen.